

Översiktsplan för Nyköpings kommun

Antagen av Kommunfullmäktige 2013-11-12

Dnr KK13/447

Översiktsplan för Nyköpings kommun.

Översiktsplanens dokument och bilagor

Översiktsplanen består av följande dokument:

- Översiktsplan för Nyköpings kommun
- Rekommendationskarta
- Riksintressebilaga

Bilagor

- Miljökonsekvensbedömning
- Rapport: Aktualitetsförklaring
- Fördjupad översiktsplan för Båvenområdet

Information och beställning

Beställning av dokument kan göras
via e-post samhallsbyggnad@nykoping.se

Adress:

Nyköpings kommun

Samhallsbyggnad

611 83 Nyköping

Kartor är framtagna med material från GSD-Ekonomiska kartan.

Medgivande Lantmäteriet 1999.

Ur GSD-Ekonomiska kartan

Dnr. 507-99-2291

Läsanvisningar

Denna översiktsplan är vägledande för mark- och vattenanvändningen i Nyköping. För Nyköpings tätort, Skavsta och Båvenområdet finns fördjupade översiktsplaner som gäller där.

Översiktsplanen är uppdelad i 17 kapitel. De fem första handlar bl.a om översiktsplanens roll, kommunens strategi för regionutveckling och framtidens utmaningar.

Kapitel 6 till 14 behandlar olika sakområden som kommunikationer, kulturmiljö eller naturmiljö. Kapitel 15 innehåller allmänna rekommendationer för byggande på landsbygd. I kapitel 16 finns särskilda rekommendationer för kusten och skärgården.

I sista kapitlet finns rekommendationer för varje tätort redovisad. Vi har även valt att där redovisa de planlagda områden som inte är utbyggda och vilka naturområden som är mest värdefulla i varje ort.

Till översiktsplanen finns en rekommendationskarta. Det finns även ett dokument, riksintressedelen, som redovisar befintliga riksintressen och vilken inställning Nyköpings kommun har till dessa. Till riksintressedelen finns även en karta.

Vi har valt att hålla översiktsplanen på en strategisk nivå och fokusera på de rekommendationer Nyköpings kommun tycker är viktigast vid användning av mark- och vatten. Vi har då också valt bort att redovisa all möjlig fakta om kommunen då detta ändras ständigt och också finns tillgängligt via hemsida eller genom direktkontakt med kommunen. Vi tror att denna avgränsning gör översiktsplanen mer lättläst och tydligare visar kommunens vilja.

Samhällsbyggnad har haft uppdraget att ta fram en ny översiktsplan för Nyköpings kommun. En arbetsgrupp bestående av översiktsplanerare Anders Svedberg, kommunekolog Anna Edström, bygglovarkitekt Hadar Nordblom, utredare Magnus Eriksson har utfört arbetet med planeringschef Henrik Haugness som projektledare. (miljöstrateg Annelie Carlén har deltagit våren 2011) I projektet har även representanter från andra verksamheter deltagit. En politisk grupp med representanter från alla partier från Kommunstyrelsen har styrt arbetet och intern beställare har varit Samhällsbyggnadschef Kenneth Hagström.

Innehållsförteckning

Läsanvisning	3	Vandrings-, cykel- och kanotleder samt motionsspår	26
1. Översiktsplanen i korthet	6	Rekommendation	27
2. Syfte	8	9. Vattenförvaltning	28
Översiktsplanens roll vid planläggning, lokaliserings- och bygglovprövning	8	EU:s vattendirektiv	28
Planprocessens olika steg	9	Dricksvattenförsörjning	28
3. Kommunens strategi för regionutveckling	10	Vattentäkter	28
4. Framtidens utmaningar - en utblick mot 2050	12	Rekommendationer	28
5. Nyköpings nuvarande översiktsplanering	14	10. Energi och naturresurser	29
Aktualitetsanalys av gällande fördjupningsplaner i Nyköpings kommun	13	Vindkraft	29
6. Kommunikationer	16	Vattenkraft	29
Kommunikationer	16	Biogas	29
Vägrafik	16	Naturgas	29
Gång- och cykelvägar	16	Solkraft	29
Kollektivtrafik	17	Materialförsörjning	29
Bredband	17	Rekommendationer	30
Sjöfart, hamnar och mindre landfästen	17	11. Kulturmiljö	32
Skavsta	17	Kulturlandskapet	32
Ostlänken	17	Landskap av kulturhistoriskt värde	32
Stråket Sala – Oxelösund (TGOJ – banan)	18	Fornlämningar	32
Mobilmaster	18	Byggnadsminnen	32
Rekommendationer	18	Byar och orter av kulturhistoriskt värde	32
7. Näringsliv, areella näringar, handel och service	24	Kulturhistoriska vägar	33
Behov av mark i mindre orter	24	Riksintressen för kulturmiljövården	33
Nyföretagande	24	Rekommendationer	33
Exponerade markområden	24	12. Naturmiljö	34
Verksamheter på landsbygden	24	Skyddade naturområden	34
Jord- och skogsbruk	24	Områden för utredning av skydd	34
Fiske	24	Det varierade naturlandskapet	34
Rekommendationer	25	Andra områden med höga naturvärden	34
8. Fritid och friluftsliv	26	Ekologiskt särskilt känsliga områden (esko)	34
Bad och camping	26	Större opåverkade områden	34
Utomhusanläggningar	26	Hotade arter	34
Serviceanläggningar	26	Rekommendationer	35
Turistvägar	26	13. Strandskydd	36
Skolskogar	26	Generellt och utökat strandskydd	36
Närströvområden	26	Dispens och upphävande	36
		Landsbyggsutveckling i strandnära lägen (LIS)	36
		Rekommendationer	37

Kartor över landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) 38

14. Miljö, hälsa och säkerhet 46

Störande verksamheter	46
Buller	46
Luftföroreningar	46
Magnetfält	46
Markradon	46
Transport av farligt gods	46
Skredrisker/översvämningrisk m.m.	47
Förorenad mark	47
Studsvik	47
Försvaret	47
Beredskapsplanering och krishanteringsförmåga	48
Djurhållning	49
Rekommendationer	49

15. Byggnad 50

Planläggning	50
Bygglovplikt i sammanhållen bebyggelse utanför detaljplan	51
Lovgivning/lokaliseringsprövning	51
Ny bostadsbebyggelse	51
Riskområden	51
Avloppsrening	51
Dagvatten	51
Buller och vibration	52
Tillståndsplikt längs vägar och järnvägar	52
Kraftledningar	52
Ny fritidsbebyggelse	52
Placering och utformning av byggnader	52

16. Kust och skärgård 53

Sjöfart, hamnar och mindre landfästen	53
Servicepunkter	53
Rekommendationer	54

17. Planförutsättningar och rekommendationer för respektive tätort 55

Nyköpings tätort	55
Stigtomta	56
Bergshammar, Svalsta, Enstaberga	57
Nävekvarn och Skeppsvik	58
Tystberga	59
Vrena	60
Jönåker	61
Sjösa	62
Runtuna - Aspa	63
Stavsjö	64
Ålberga	65
Buskhyttan	66
Lästringe - Sillekrog (Granlund – Kvegerö)	67
Sillekrog (Granlund – Kvegerö)	68
Råby	69

18. Länsstyrelsens granskningsyttranden 70

Granskningsyttrande över översiktsplan för Nyköpings kommun	70
Yttrande angående ny utställning av strandskyddskapet i översiktsplanen	73

19. Rekommendationskarta 75

1. Översiktsplanen i korthet

Denna översiktsplan ska vara vägledande för mark- och vattenanvändningen i Nyköpings kommun. Den har också en viktig roll som strategi för att nå tillväxtmålen i kommunens Vision 2020:

- Kommunen ska stärka den hållbara tillväxten och öka sin attraktionskraft.
- Kommunen ska öka befolkningmängden med 700 invånare/år och ta tillvara de möjligheter som utbyggnaden av kommunikationerna ger.

När översiktsplan antas ersätter den kommunens nuvarande plan från 2003, som Kommunfullmäktige förklarade inaktuell 2008. Det här kapitlet redovisar översiktsplanens övergripande inriktningar inom olika områden.

Tecken på högre tillväxttakt

Nyköpings kommun har haft en relativt stabil befolkningstillväxt de senaste hundra åren. De flesta tjugoårsperioderna, oavsett när under seklet, visar en genomsnittlig ökning om ca 180-200 personer per år.

Men mellan januari 2003 och december 2008 ökade däremot befolkningen med i genomsnitt 0,7 procent/år, vilket motsvarade ca 300 personer/år. Merparten av dessa nya invånare valde att bosätta sig i Nyköpings tätort. Denna tillväxttakt är historiskt sett hög och kan vara ett tecken på ett trendbrott – att antalet invånare ökar snabbare.

En stark tillväxt har skett i Nyköpings tätort och i närliggande orter. I övriga kommundelar är utvecklingen skiftande. Tillväxten under förra planperioden 2003-2008 har även märkts på landsbygden men där skiljer sig befolkningstillväxten åt geografiskt. Ett vikande befolkningsunderlag är det största hotet mot en livskraftig landsbygd och det råder idag olika behov av planberedskap för förväntad befolknings-tillväxt.

- ▶ Kommunen eftersträvar en befolkningsökning i alla kommundelar. Ny bebyggelse på landsbygden rekommenderas i lägen med tillräckligt goda förutsättningar till VA-lösningar, kollektivtrafik och övrig kommunal service.

Beredskap för fortsatt tillväxt

Fram till 2030 förbereder sig kommunen för en huvudsaklig tillväxt i Nyköpings tätort. En befolkningsökning förväntas också i vissa av kommunens mindre orter och på landsbygden. I vissa av kommunens delområden finns risk för minskad befolkning under planperioden. Nyköpings kommun ska dock ha goda planförutsättningar i samtliga orter för att kunna tillgodose framtida behov för alla medborgare.

- ▶ Det finns behov av en aktiv planeringsinsats runt Nyköpings tätort och området vid Sillekrog för att understödja den tillväxtpotential som finns där. För övriga orter ska tillväxt ske utifrån översiktsplanens allmänna riktlinjer.
- ▶ Översiktsplanen visar områden som är strategiskt viktiga för utbyggnad av vatten- och avloppsnätet samt gång- och cykelvägar i varje ort.
- ▶ Översiktsplanen redogör en möjlig framtidsbild av tillväxtsituationen år 2050.

Näringslivs- och regional utveckling

Den största tillgången kommunen har för tillväxt är dagens näringsliv och de potentiella nya etableringarna. En viktig roll för översiktsplanen är att ange behov av ytterligare markområden för att utveckla näringslivet. Nyköpings kommun har haft en stabil näringslivsutveckling under den senaste planperioden (2003-2008) och flera nya etableringar har skett.

Turism- och besöksnäringen har fått ett tillskott genom den kraftiga passagerarutvecklingen på Stockholm-Skavsta flygplats. Behovet av nya bad- och campinganläggningar som främjar turism- och besöksnäring ökar i takt med att allt fler upptäcker möjligheter till attraktiva sevärdheter och upplevelser.

- ▶ Nyköpings kommun ska verka för en utveckling som främjar kommunikationer, ökad handel, och tillgång till arbete och studier i regionen Linköping-Norrköping-Nyköping-Stockholm.
- ▶ Samarbetet med Norrköping ska stärkas.
- ▶ Översiktsplanen föreslår områden som är strategiskt viktiga för utbyggnad och förbättring av väg- och järnvägsnätet.

Smartare resande för bättre klimat

Våra transporter påverkar klimatet i hög grad och Nyköpings kommun arbetar aktivt för mer miljövänliga resor.

- ▶ Nyköpings kommun verkar för att Ostlänken ska byggas skyndsamt.
- ▶ Nyköpings kommun vill bygga ut gång- och cykelvägar för att minska antalet biltransporter inom kommunen.

Landsbygd, kust och skärgård

En bofast befolkning i hela kommunen behövs för att tillvarata och utveckla det sörmländska kulturarvet. Vikande invånarantal är därmed det största hotet mot ett levande kulturlandskap. Nyköpings kommun vill främja en levande landsbygd och växande småorter genom att prioritera de mark- och vattenåtgärder som skapar förutsättningar för en befolkningstillväxt. Detta ska ske sida vid sida med natur- kultur- och friluftslivsvärdena.

- ▶ En landsbygdsutveckling i strandnära lägen får ske inom de delar av kommunen där en minskande befolkning ytterligare riskerar att försämra servicen.
- ▶ Översiktsplanen anger att området Horn-Ånga har goda förutsättningar för ny bebyggelse längs kusten.

Natur och kulturmiljö

Nyköping är en kommun med höga natur- och kulturvärden. Målet om en hållbar tillväxt innebär att dessa värden ska bestå och utvecklas tillsammans med en genomtänkt planering för fler boende och besökare.

Översiktsplanen:

- ▶ anger de natur- och kulturvärden som kan sammanfalla med intresset för kommunens strategiska utbyggnad.
- ▶ redovisar vilka stora påverkade områden som ska bevaras.
- ▶ anger ekologiskt särskilt känsliga områden (s k ESKO-områden).

- ▶ föreslår områden att utreda för formellt naturskydd.
- ▶ anger de områden där störst hänsyn ska tas till höga natur- och kulturvärden.
- ▶ pekar på vikten av samarbete med Flen och Gnesta vid fortsatt utveckling av Båvenområdet.
- ▶ anger att kommunens byar med högsta kulturvärde ska skyddas.

Vatten som resurs

Att förbättra vattenkvaliteten i våra sjöar, vattendrag och havsvikar är högt prioriterad. Nyköpings kommun ska även fortsättningsvis vara en kommun där vatten spelar en stor roll och där man tar ansvar för vattenkvalitet och de miljöer som bildas av vatten.

- ▶ Översiktsplanen anger att de åtgärdsprogram inom EU:s vattendirektiv som berör Nyköping ska utgöra faktaunderlag vid bedömning och beslut. De ska även vara vägledande vid planläggning.

Energiomställning

Vi står inför utmaningen att ställa om till ett energisystem baserat på förnyelsebara och miljövänliga energikällor.

- ▶ Översiktsplanen föreslår flera områden för utbyggnad av storskalig vindkraft.

Riksintressen (separat dokument)

Kommunen har flera områden som staten har pekat ut som riksintressen. Kommunens uppgift är att redovisa hur vi planerar att tillgodose dessa intressen.

- ▶ Översiktsplanen anger riksintressen som kan sammanfalla med intresset för kommunens strategiska utbyggnad.
- ▶ Översiktsplanen anger vilka delar av riksintresseområdena som kommunen prioriterar eller har invändningar emot.

2. Översiktsplanens syfte

Översiktsplanen vägleder beslutsfattare

En kommuns översiktsplan ska vara vägledande vid beslut om mark- och vattenområden. Den ska också vägleda beslut om hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. Översiktsplanen används när kommunen upprättar detaljplaner och områdesbestämmelser eller prövar bygglov enligt plan- och bygglagen. Den är också vägledande när kommunen eller andra myndigheter fattar andra beslut som rör mark- och vattenanvändningen i kommunen. Planen är inte juridiskt bindande.

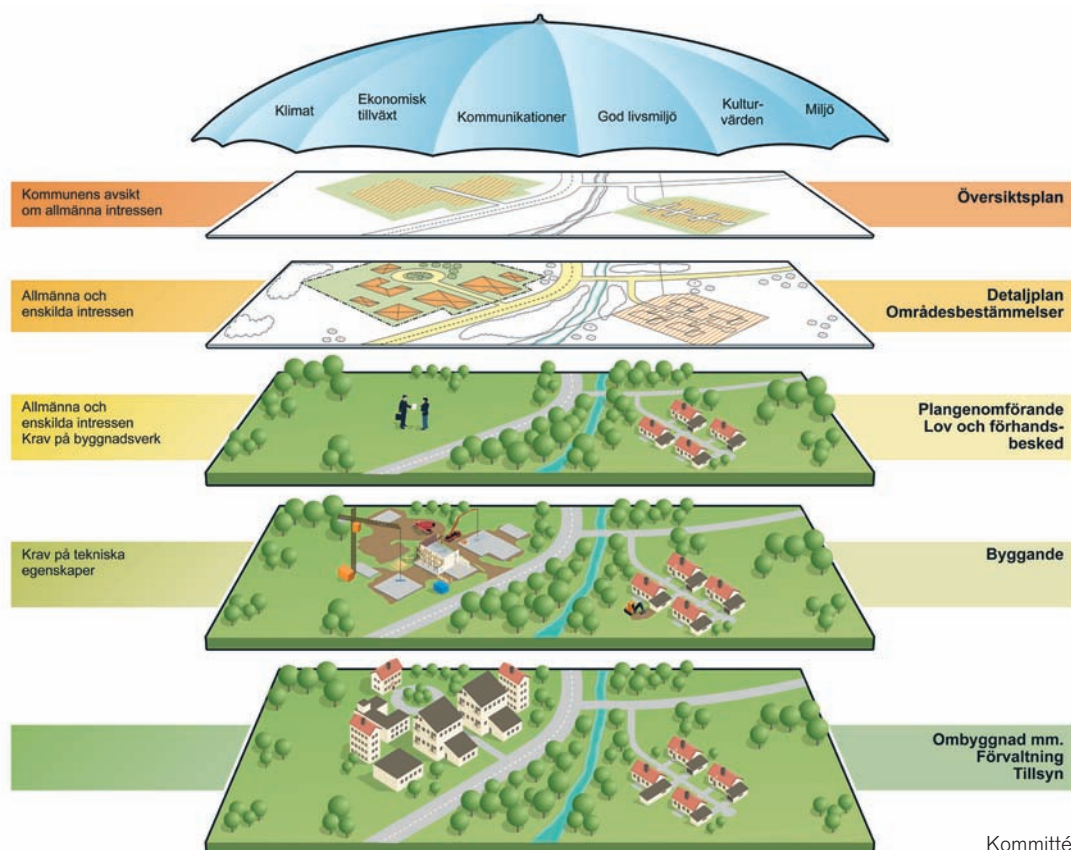
Översiktsplanen för Nyköpings kommun utgår från tillväxtmålen i Vision 2020.

- Kommunen ska stärka den hållbara utvecklingen och öka sin attraktionskraft.
- Kommunen ska öka befolkningmängden med 700 invånare/år samt ta tillvara på de möjligheter som utbyggnaden av kommunikationerna ger.

Översiktsplanen för Nyköpings kommun redogör även för regionala och mellankommunala frågor som berör den fysiska planeringen. Planperioden sträcker sig fram till 2030 med en målbild till 2020.

Översiktsplanens roll vid planläggning, lokaliserings- och bygglovprövning

- Översiktsplanen har en strategiskt vägledande roll vid beslut som rör kommunens fysiska planering.
- Om kommunen detaljpanelägger på ett sätt som strider mot översiktsplanens inriktning ska det kungöras i enlighet med plan- och bygglagen.
- Prövning av markfrågor sker i första hand mot detaljplan eller områdesbestämmelser för området.
- Utanför planlagt område eller där områdesbestämmelser saknas ska prövning ske utifrån översiktsplanens riktlinjer och fördjupningar.
- Vid en bygglovprövning bedöms om den önskade lokaliseringen och utformningen är allmänt lämplig för ändamålet och om den stämmer mer med översiktsplanens riktlinjer.
- Allmänna intressen kan också hävdas av andra sektorer och myndigheter såsom t ex Trafikverket och Länsstyrelsen.

Kommittén Ny PBL på rätt sätt.

Planprocessens olika steg

Arbetet med en översiktsplan kan indelas i olika planeringsskeden – aktualitetsprövning, samråd, utställning och antagande.

Aktualitetsförklaring

Nya planeringsfrågor, ändrade förutsättningar och politiska diskussioner kräver en levande översiktsplanering. Minst en gång per mandatperiod ska kommunfullmäktige ta ställning till om översiktsplanen är aktuell. Den 20 oktober 2008 beslutade Kommunstyrelsen att gällande plan från 2003 inte längre kunde anses aktuell utan skulle revideras.

Samråd

När kommunen upprättar ett förslag till översiktsplan, ska den samråda och föra en dialog med länsstyrelsen, regionplaneorgan och andra kommuner som berörs av förslaget. Tillfälle till samråd ska finnas även för de myndigheter, sammanslutningar och enskilda medborgare som har ett väsentligt intresse av förslaget.

Förslag till ny översiktsplan var ute på samråd under augusti och september 2010. Kommunen genomförde också ett antal dialogmöten på olika orter. Samrådsredogörelsen med synpunkter på förslaget finns som bilaga till denna utställningsversion.

Utställning

Efter samrådet sammanställs alla synpunkter i en samrådsredogörelse. Översiktsplanen ställs där efter ut under minst två månader. Den som vill lämna synpunkter på planförslaget ska göra det skriftligen under utställningstiden. Länsstyrelsen, som bevakar de statliga intressena i översiktsplanen, ska särskilt ta hänsyn till kommunens hantering av mellan-kommunala frågor, riksintressen, hälsa och säkerhet samt miljökvalitetsnormer. Länsstyrelsen framför sina synpunkter i ett speciellt granskningsyttrande som ska bifogas planen vid antagandet.

Antagande

När utställningsförfarandet är genomfört, kan Kommunfullmäktige ta beslut om att anta den nya översiktsplanen.

” Översiktsplanen ska vara vägledande vid beslut om mark- och vattenområden. Den ska också vägleda beslut om hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. ”

3. Kommunens strategi för regionutveckling

Kommuner och regioner blir allt mer beroende av varandra, bland annat när det gäller frågor som rör miljö, energi, kommunikationer, handel och bostadsförsörjningsfrågor.

Därför blir det också allt viktigare för kommunerna att tydligt redovisa synen på hur samhällsutvecklingen ska gå till och på sin roll i regionen. Nyköpings strategi för regionutveckling utgår från fyra ställningstaganden:

1. Nyköpings kommuns regionsamarbete ska utgå från den funktionella regionen Stockholm-Norrköping-Linköping.

Med funktionell region menas en region med möjlighet till kommunikationer, tillgång till arbete och studier samt utbud av varor och tjänster. I det avseendet ingår Nyköping i regionen Stockholm-Norrköping-Linköping. Inom detta stråk (inkluderat Oxelösund) sker ca 75 procent av den totala arbetspendlingen till och från Nyköping. Nyköpings kommun ska främja kommunikationer, ökad handel, arbete och studier inom denna region.

I samtliga kommuner inom stråket ökar befolkningen och tillväxttakten bedöms som stabil. Inom stråket finns också ett stort utbud av varor och tjänster inom en restid på 45-70 minuter. I takt med att nya - ofta specialiserade - varor och tjänster efterfrågas uppstår också ett behov av högutbildad arbetskraft vilket attraherar fler och olika former av specialkompetens till regionen.

2. Nyköpings kommun är en del av Stockholmsregionen

Nyköpings kommun ska vara aktivt engagerad i Stockholms regionala utvecklingsfrågor. Nyköpings bostadsmarknad är en tillgång för Stockholmsregionens fortsatta tillväxt.

Kommunens målsättning är att förbindelsen mellan regionens två internationella flygplatser Skavsta och Arlanda stärks via ett system för snabbjärnväg.

3. Snabbjärnvägen Ostlänken och stationen vid Stockholm Skavsta flygplats ska ha en prioriterad roll i det regionala utvecklingsarbetet.

Nyköpings kommun verkar för att en ny snabbjärnväg mellan Stockholm och Linköping ska byggas skyndsamt och att utökad kapacitet på samma sträcka prioriteras. Kopplingen mellan regionerna Stockholm-Norrköping-Linköping och Eskilstuna-Västerås ska utvecklas och förstärkas. Stationen vid Stockholm/Skavsta flygplats får möjlighet att utvecklas långsiktigt och kommer att fungera som en av flera internationella noder för järnväg, flyg och buss. Flygplatsen blir då även en viktig målpunkt för eventuell framtida persontrafik på järnvägen från Flen-Eskilstuna-Västerås.

4. Samverkan med Norrköpings kommun ska förstärkas

Kommunens strategiska planering ska främja ökat utbyte av tjänster, möjligheten till arbete och studier och en god bebyggd miljö.

Nyköpings regionsamarbete ska utgå från stråket Stockholm-Nyköping-Norrköping-Linköping, som redan idag är den sträcka som flest Nyköpingsbor använder till vardags.

Mellankommunala frågor

När kommunen växer och utvecklas tillsammans med grannkommunerna blir vissa frågor av särskilt mellankommunalt intresse. I ett antal exempel har Nyköpings kommun idag ett tätt samarbete med grannkommunerna:

- **Ostlänken.**
Trosa kommun, Norrköpings kommun
- **Vatten och avlopp, avfallsanläggningar.**
Trosa kommun, Oxelösunds kommun, Gnesta kommun
- **TGOJ-banan**
Flens kommun, Oxelösunds kommun
- **Södra Stambanan**
Trosa kommun, Norrköpings kommun
- **Väg Näveksvarn-Kvarsebo**
Norrköpings kommun
- **Sillekrog**
Trosa kommun
- **Fördjupad översiktsplan för Båvenområdet**
Flens kommun, Gnesta kommun
- **Väg 53, väg 221**
Flens kommun
- **Säkerställande av kulturhistoriska värden i Virå bruk**
Katrineholms kommun
- **Vindkraftsområde till havs**
Oxelösund, Trosa
- **Vattenförvaltning**
Nyköpings olika grund- och ytvatten ingår i två olika vattendistrikt - norra respektive södra Östersjön.

Med funktionell region menas en region med möjlighet till kommunikationer, tillgång till arbete och studier samt utbud av varor och tjänster.

”Nyköpings kommun ska vara aktivt engagerad i Stockholms regionala utvecklingsfrågor.”

Nyköpings kommun verkar för att en ny snabbjärnväg mellan Stockholm och Linköping ska byggas skyndsamt.

”Banden till Norrköping ska stärkas.”

4. Framtidens utmaningar - en utblick mot 2050

De frågor inom den strategiska planeringen som har en mycket avlägsen tidshorisont riskerar att förlora fokus i relation till de mer konkreta och närstående planeringsutmaningarna. Utöver det som översiktsplanen pekar ut för de kommande 20 åren behöver kommunen uppmärksamma framtida idéer och fokusområden. Detta kapitel behandlar ett möjligt scenario utifrån dagens prognoser men innebär inte några konkreta förslag eller inriktningar.

Infrastruktur för ett förändrat klimat

Klimatförändringarna bedöms fortgå med konsekvensen att havsnivån stiger med ca 35 cm fram till 2050¹. Mer extrema vädersituationer med ökade flöden och större skredrisker är även att vänta. För Nyköpings del betyder det ökade belastningar på främst befintliga infrastrukturanläggningar i låglänta områden och ökade krav måste ställas på en mer robust samhällsplanering.

Störst befolkningsökning nära huvudorten

Ett försiktigt antagande är att antalet invånare ökar med 400 per år fram till 2050. Det skulle innebära en fortsatt hög efterfrågan på marken närmast Nyköpings tätort och i intilliggande orter. Orter som Bergshammar, Enstaberga, Svalsta och Sjösa blir allt mer införlivade med Nyköping. Frågor som rör arbete, bostadsförsörjning, service, friluftsliv, rekreation, och infrastruktur betraktas med ett samlat perspektiv. Den gemensamma befolkningen för dessa orter bedöms 2050 uppgå till ca 50 000 invånare vilket motsvarar en ökning med över 25 procent jämfört med idag.

På övriga landsbygden kommer orter inom en radie av 10–15 km från Nyköping överlag att ha en positiv befolkningstillväxt. För övriga orter bedöms tillväxten ligga på en neutral nivå, med reservation för att någon ort får en negativ tillväxt. Det gäller dock inte orter med ett reseavstånd till Stockholm på 30–40

minuter. Där kan det relativt nära avståndet till huvudstaden attrahera nya invånare. Den utbyggda Ostlänken med stationer både på Skavsta, i Nyköping och i Vagnhärad bidrar till en starkare befolkningsutveckling även i den norra kommundelen.

Möjligheter till enskilt boende

Intresset för att bygga nytt och bosätta sig helt enskilt på landsbygden varierar även fortsättningsvis från år till år. Nybyggnationen väntas ske sporadiskt och i samma takt som tidigare, med 7–8 bygglov per år. Utvecklingen bedöms inte medföra några mätbara konsekvenser eller skäl till specifika åtgärder. Men genom att ge möjlighet till boende på landsbygden, inte minst generationsboende inom skog- och lantbruksverksamheter, främjar kommunen en levande landsbygd. Någon socken har fått tillskott av strandnära bostadsområde nära orter och allmänna vägar där kollektivtrafiken är relativt tillgänglig.

Behov av mark

Intresseanspråken på mark i och runt Nyköping kommer att öka. De områden som i dag är planlagda i Nyköpings tätort täcker teoretiskt sett behovet av nya bostäder. Men med tanke på människors varierade bostadsbehov och att alla områden inte kan exploateras lika snabbt behöver kommunen planlägga ytterligare mark.

Kommunikationsfrågor på regional nivå bedöms bli allt mer aktuella att hantera i den strategiska planeringen. Samarbetet mellan Nyköping-Norrköping-Linköping samt Södertälje-Stockholm har förstärkts ytterligare. Nu är regionen mer eller mindre helt integrerad när det gäller studier, arbete och boende.

Befolkningstillväxten i Stockholmsregionen har varit fortsatt hög och en allt större del av de inflyttade till Nyköping kommer därifrån. Man ser fördelar med att bo i en mindre stad med god tillgänglighet till barnomsorg och friluftsliv samt till storstadsområden för arbete och studier.

¹Höjduppgift tolkat från diagram "The Copenhagen Diagnosis –Updating the world on latest Climate Science"

Effektivare kommunikationer

Nyköpings stora utmaning 2050 bedöms vara att hantera kommunikationerna med de intilliggande orterna. Nuvarande sträckning av E4 bedöms bli en belastning för staden på sikt. Den kan inte regleras på ett för kommunen önskvärt sätt då nya anslutningar till E4 måste lösas från Sjösa och kustsamhällena norr om Sjösafjärden samt stadsdelarna Enstaberga, Svalsta och Bergshammar väster om Nyköping. Länken som E4 utgör idag för berörda samhällen kommer att behövas även i framtiden då trafikintensiteten i stort består. Aktuella frågor att behandla i det skedet blir främst sådana som rör funktion och standardkrav i förhållande till omgivande faktorer och behov.

Befolkningsutvecklingen i kommunens södra del är positiv, mycket tack vare förbättrade kommunikationsmöjligheter över länsgränsen vilket har stärkt både förutsättningar och kundunderlag för service och tjänster.

Med utbyggnaden av Ostlänken blir förutsättningarna för effektiva tågtransporter goda för Nyköping. Tillväxttakten förväntas öka i staden men även för

omkringliggande småorter. Kommunens beredskap att möta denna efterfrågan måste vara goda. Även kommunens norra delar kan förväntas ett ökat intresse för framförallt nya bostäder eftersom stationen i Vagnhärad ligger relativt nära. Denna efterfrågan förväntas komma först när Ostlänken är utbyggd och i full drift ca år 2025.

Dagens rekreativvärden kan öka

Närhet till fritids- och rekreationsområden bedöms också bli aktuell att hantera med en ökad befolkning. Stora Kungsladugården samt nuvarande fritids- och rekreationsområde vid Lindbacke och omkring Ryssbergen har idag ett högt värde för rekreation och friluftsliv och detta värde bedöms stiga i samband med att befolkningen ökar i denna del av kommunen. Området i sin helhet bedöms utgöra en stor potentiell resurs med värden att beakta utifrån dessa perspektiv och då inte minst med tanke på sitt centrala läge i förhållande till Bergshammar, Svalsta och Nyköping.

5. Nyköpings nuvarande översiktsplanering

Översiktsplanen omfattar hela kommunens yta. Den består av detta dokument samt följande fördjupningar: Nyköpings tätort, Skavsta och Båvenområdet. Kommunen arbetar även med ett förslag till fördjupad översiktsplan för området Sjöså- Vålårö

Aktualitetsanalys av gällande planer i Nyköpings kommun

Fördjupad översiktsplan för Nyköpings tätort (2006)

Planen är i huvudsak aktuell men Kommunstyrelsen har beslutat att den ska revideras.

Anmärkning: Planens innehåll och geografiska omfattning behöver ändras med tanke på den beräknade tillväxten i närliggande orter som Sjöså, Bergshammar och Svalsta. Två tematiska tillägg till den fördjupade översiktsplanen har antagits under 2010 – grönstrukturplan och infrastrukturplan.

Skavsta flygplats och arbetsområde – Fördjupning av översiktsplanen (2005)

Planen är i huvudsak i huvudsak aktuell i sitt innehåll och geografiska omfattning.

Anmärkning: I Banverkets beslut om Ostlänken (mars 2010) preciserar myndigheten järnvägens sträckning. Delar av den mark som översiktsplanen pekar ut som intresseområde för järnväg är inte längre aktuell. Kommunen arbetar med att ta fram en ny fördjupad översiktsplan för både Nyköpings tätort och Skavsta.

Översiktsplan för Båvenområdet (1995)

Fördjupningsplanen bedöms vara inaktuell. Nuvarande plan gäller dock tills Kommunfullmäktige har fattat särskilt beslut om att upphäva planen.

Flen, Gnesta samt Nyköpings kommuner har låtit upprätta en gemensam aktualitetsanalys och sammanställt resultatet i en rapport. Rapporten har skickats till Länsstyrelsen på remiss.

Fördjupad översiktsplan för området från Sjösa till Vålarö (arbete pågår)

Syftet med denna plan är att få en bättre bild över bebyggelseutvecklingen än vad som är möjligt i enskilda detaljplaneärenden. I planarbetet gör kommunen en avvägning mellan olika intressen, till exempel önskan om fler bostäder, natur- och kulturmiljöintressen, turism- och friluftsliv samt miljö- och riskfaktorer.

Kommunen bedömer att möjligheten till fler boende längs kusten är störst i området från Sjösa till Ånga samt i befintliga tätorter vid havet. Även i området Vålarö/Svärdsklöva kan ökade byggrätter och ny bebyggelse ge förutsättningar för fler boende.

Målen för den fördjupande översiktsplanen är att:

- skapa förutsättningar för attraktivt, havsnära boende
- bevara och utveckla möjligheterna för turism och friluftsliv på såväl land som hav
- bevara värdefulla kultur- och naturvärden
- skapa förutsättningar för hållbart resande
- minska övergödning av vattnet

6. Kommunikationer

(”X”) = objektet är markerat på rekommendationskartan

Kommunikationer blir en allt viktigare del av samhällsutvecklingen. Nyköpings kommun vill skapa goda kommunikationsmöjligheter för de som lever och verkar i kommunen bl.a. kollektiva persontransporter, gods på räls och väg samt telefoni/bredband.

Vid utformning och placering av ny infrastruktur ska befintliga värden tas tillvara så långt det är möjligt.

Översiktsplanen ska ge förutsättningar för:

- Snabbare tågförbindelser till Norrköping/Linköping respektive Södertälje/Stockholm samt Flen/Eskilstuna
- En fortsatt utveckling av flyg- och järnvägstrafik vid Skavsta
- En utvecklad kollektivtrafik i kommunen med kopplingar till bl.a. terminaler vid kommunens järnvägsstationer
- Utökat gång- och cykelnät
- Säkerställa viktiga förutsättningar för järnvägs-transporter
- Säkerställa förutsättningar för fortsatt utbyggnad och förnyelse av telekommunikation.

Vägtrafik

Nyköpings kommun vill betona vikten av en hög tillgänglighet mellan E4 och E20 genom bättre framkomlighet på riksvägarna 52 och 53. Riksväg 53 är en viktig regional väg och stärker Nyköping som central kommunikationsnod för buss, järnväg och flyg.

Länsväg 221 mellan Bettna och Flen och riksväg 55 mellan Flen och Malmköping förbinder riksväg 52 och riksväg 53. En utökad standard på länsväg 221 kan vara av regionalt och mellankommunalt intresse i framtiden.

Tunabergshalvön och Bråviken är ett sammanhängande område vars värden delas av Norrköpings kommun och Nyköpings kommun. Kapaciteten på vägen 511 och väg E911 mellan Nävevarn och Kvarsebo (Norrköpings kommun) bör förbättras väsentligt för att kunna utveckla den mellankommunala kollektivtrafiken. Det är också en förutsättning för att utveckla de båda kommunernas landsbygder och för att kunna ta del av hela kuststräckans upplevelsevärde. **(E)(F)**

Även vägnätet mellan Nävevarn och Koppartorp bör förbättras utifrån samma aspekt. **(G)**

De största behoven av vägtrafikinvesteringar är de som berör kommunikationsaxeln Skavsta-Nyköping-Oxelösund, väg 53/väg 629. **(I)**

Vägsträckor som särskilt bör studeras för att öka tillgängligheten till E20 är riksväg 53 och avsnittet mellan Råby – Årdala Sörby (Flens kommun). **(H)**

Vägtrafik till Studsvik ska ledas från E4 via Tystberga-Bälinge.

Gång- och cykelvägar

Gång- och cykeltrafik ska uppmuntras och underlättas, både för arbets- och rekreationsresor. Av den anledningen är det viktigt att förbättra säkerheten för gång- och cykeltrafikanter i och mellan våra tätorter. Ett bra gång- och cykelvägnät i anslutning till tätorter kan bidra till att minska antalet biltransporter och bidra till en förbättrad folkhälsa genom ökad fysisk aktivitet.

I Nyköpings tätort och i de flesta av tätorterna utanför Nyköping finns flera markområden som är av strategisk betydelse för en framtida utbyggnad av gång- och cykelvägnätet och bör säkerställas för GC-trafik vid planläggning. Dessa områden kan ses i kartor för respektive tätort.

Kollektivtrafik

Landsbygdstrafiken följs upp löpande och ändras efter aktuella resebehov.

Samordning med övriga trafikslag (t ex tågtrafik) ska bevakas i planeringen och uppmuntras för att främja kollektiva arbetsresor. För att underlätta samåkning och resande med kollektivtrafik finns ett behov av att rusta upp och förbättra pendlingsparkeringen i Tystberga. **(V)**

I samband med planläggning av nya grupper av hus eller verksamhetsområden ska sökanden redovisa förutsättningarna för kollektivtrafik. Vid planläggning på landsbygden bör det finnas busshållplats inom 800 meter från bebyggelsen.

Bredband

För företagen i våra landsbygder är bredband en mycket viktig fråga. Många företagare på landsbygden arbetar inom besöksnäringen och har stort behov av snabb uppkoppling och säkra kommunikationslösningar. Sätten där näringsliv och kunder möts genom att utnyttja Internet ökar och sker ofta första gången genom denna kontakt. En snabb utbyggnad av bredband sker nu i kommunen.

Sjöfart, hamnar och mindre landfästen

Tillgängligheten till kust- och skärgårdsområden är viktig ur flera perspektiv. På landsidan genom Nyköpings kommun till hamnen i Oxelösund är god tillgänglighet en förutsättning för fortsatt utveckling av näringslivet.

För övriga skärgårdens del är det viktigast att säkerställa att mindre nyttotrafik och fritidsbåtar har tillgång till de mellanstora kajerna. Det är en förutsättning för målet om en levande skärgård.

Kommunen har för avsikt att prioritera god tillgång till viktiga leder, hamnar och anläggningar samt att markområden som är av betydelse för deras funktion beaktas och eventuellt säkerställs genom planläggning. **(A)**

Skavsta

Skavsta flygplats med sin funktion för luftfarten är ett av de riksintressen som kommunen har att förhålla sig till i samhällsplaneringen. En strikt tillämpning av bullerrestriktionerna vid lokalisering av bostäder och verksamheter inom luftfartens intressezon **(2)** är en viktig förutsättning för flygplatsens framtida behov och utveckling.

Vad gäller flygplatsens behov och förutsättningar för flygsäkerhet är även restriktioner mot höga anläggningar aktuellt inom vissa utpekade zoner.

Ostlänken

Ostlänken är en del av Götalandsbanan. Planeringsområdet för ny järnväg är av riksintresse.

Hela området betraktas som reservat för järnväg fram till dess att beslut tas om att fastställa järnvägsplan.

Översiktsplanen anger tre strategiska utredningsområden för eventuella framtida behov av nya trafikaneläggningar. Dessa skulle minska behovet av antalet planskilda korsningar och ge möjlighet till en effektivare koppling mellan riksväg 53 och riksväg 52 till E4. **(A), (B), (C), (X)**

Södra Stambanan

Trafiken på södra stambanan består i huvudsak av regional persontrafik. Pågående process angående Ostlänken kan resultera i att en ny höghastighetsbana erbjuder fler operatörer att trafikera sträckan Norrköping – Nyköping - Stockholm.

Norrköping och Linköping uttrycker i sin gemensamma översiktsplan ett framtida behov av en pendeltågstrafik även på Södra stambanan efter det att Ostlänken är färdigställd. Orsaken är en ökad befolkningstillväxt i regionen 2030.

Kommunen ställer sig positiv till en lokalt utbyggd kollektivtrafik över kommungränserna i framtiden och har för avsikt att ta hänsyn till stambanans betydelse och strategiska markbehov vid planläggning. **(L), (M), (N), (O), (R)**

Stråket Sala – Oxelösund (TGOJ – banan)

Hela anläggningen som faller under begreppet TGOJ-banan utgörs av järnvägssträckningen Oxelösund – Grängesberg. För kommunens vidkommande är banans nuvarande huvudfunktion för godstrafik en viktig tillgång samt förutsättning för industri och näringsliv.

I samband med utredningsarbetet för Ostlänken och en framtida järnvägsstation vid Skavsta flygplats har frågan lyfts om att säkerställa en framtida möjlighet att ansluta TGOJ-banan till stationen vid Skavsta norrifrån med en koppling till Eskilstuna och Västerås i syfte att kunna tillgodose transport för person och godstrafik.

Persontrafik på banan har utretts flera gånger sedan den upphörde på 1980-talet. Kommunen är positiv till att persontrafiken återupptas på banan men kan konstatera att flera övergripande åtgärder är nödvändiga för att en effektiv persontrafik ska kunna bedrivas.

Översiktsplanen pekar ut kommande behov av strategiska markområden för olika ändamål och att deras funktioner beaktas vid planläggning. **(J), (K), (O), (P)**

Mobilmaster

Kommunen ser positivt på en effektiv kommunikationslösning och att förbindelserna byggs ut. Detta ska dock ske med så liten fysisk miljöpåverkan som möjligt. Vad gäller utformning är det av stor vikt att masterna eller mastornens dimensionering uppfyller krav för framtida samutnyttjande.

Vid bygglovansökan för mast ska lokalisering och utformning ske med hänsyn till landskapsbild samt till rekommendationer för områden med höjdrestriktioner.

Rekommendationer

("X") = objektet finns geografiskt markerat på kartbilaga.

Namngivna strategiska markområden för vägar innebär inte någon inskränkning vid bygglovprövning. Trafikverket är huvudman för vägarna och kommunen vill i Översiktsplanen signalera vilka åtgärder som vi anser bör prioriteras.

(A) Länsväg 610, 608, 614

Strategiskt markområde för ny trafikanläggning till förmån för länsväg samt riksintresse för kommunikation, Ostlänken (Röd korridor)

Följande värden finns i området och bör behandlas vid eventuell planläggning:

- Flertalet fasta fornyfynd samt fornlämningar
- Markområden med risk för översvämning
- Riksintresse för kultur
- En slamdeponi i områdets norra del
- Planerad spillvattenledning

(B) Länsväg 223

Strategiskt markområde för ny trafikanläggning till förmån för länsväg och riksintresse för kommunikation, Ostlänken (Röd korridor)

Följande värden finns i området och bör behandlas vid eventuell planläggning:

- Flertalet fasta fornlämningar och kulturhistoriska lämningar
- Närströvområden
- Skyddsområde för vatten
- Nyckelbiotoper
- Områden utpekade i Länsstyrelsens Naturvårdsprogram
- Natura 2000-område
- Området tangerar Riksintresse för kust och skärgård i söder

Övriga områden med uttalade rekommendationer i översiktsplanen som bedöms vara av betydelse att behandla vid planläggning:

- (4) Svärta, Landskap av kulturhistoriskt värde
- Rekommenderad väg för farligt gods
- Områden med risk för skred och ras

(D) Länsväg 501/Södra Stambanan

Strategiskt markområde för ombyggnad av undergång väg 501 samt järnväg Södra Stambanan. Området omfattas av planlagd markanvändning. Inga övriga intressen enligt MB bedöms finnas representerade i området.

(E) E911/ Länsväg 511

Strategiskt markområde för om-/nybyggnad av vägen Nävekvarn-Kvarsebo. Områdets östra del omfattar reglerad markanvändning. Den ursprungliga vägen bedöms som äldre och med högt upplevelsevärde.

Följande värden finns i området och bör behandlas vid eventuell planläggning:

- Flertalet fasta fornlämningar och kulturhistoriska lämningar
- Riksintresse friluftsliv
- Riksintresse för naturmiljö
- Riksintresse för Kust 4kap §4 MB
- Närströvområden
- Områdets östra del omfattar skolskogar
- Områden med nyckelbiotoper
- Område utpekade i Länsstyrelsens naturvårdsprogram
- Naturresevat
- Nyckelbiotoper
- Naturskogar
- Våtmarker

Övriga områden med uttalade rekommendationer i översiktsplanen som bedöms vara betydelse att behandla vid planläggning:

- (3) Tunaberg, Landskap av kulturhistoriskt värde
- (1) Större opåverkat område
- Område med risk för skred och ras
- Riksintresse MB 4 Kap §4

(F) Länsväg 513

Strategiskt markområde för om-/nybyggnad av vägen Koppartorp – Kungstorp.

Följande riksintressen finns i området och ska belysas vid planläggning:

- Riksintresse för kust MB kap4 §4
- Riksintresse för kulturmiljö
- Riksintresse för naturmiljö
- Riksintresse för friluftsliv

Följande värden finns i eller i närhet av området :

- Flertalet fasta fornlämningar och kulturhistoriska lämningar
- Delar i området finns medtaget i Länsstyrelsens naturvårdsprogram
- Nyckelbiotoper
- Naturresevat, Sjöskogen

Övriga rekommendationer som kan vara av betydelse att belysa vid planläggning:

- Riksintresse för kust och skärgård
- (3) Tunaberg, Särskilt hänsynsområde
- Nuvarande väg som anges i översiktsplanen är betecknad som äldre väg och kan ha kulturhistoriskt värde.
- Strategiskt markområde för ombyggnad av väg länsväg 513

(G) Länsväg 511

Strategiskt markområde för ombyggnad av väg 511, Frankhyttan.

Följande värden finns i området och bör behandlas vid eventuell planläggning:

I området finns två kända kulturhistoriska lämningar.

(H) Riksväg 53

Strategiskt markområde för om-/nybyggnad Riksväg 53

Följande värden finns i området och bör behandlas vid eventuell planläggning:

- Flertalet fasta fornlämningar och kulturhistoriska lämningar
- Riksintresse friluftsliv
- Riksintresse för naturmiljö
- Natura 2000 område
- Riksintresse för Kulturmiljö
- Närströvsområde
- Områden med nyckelbiotoper
- Områden med ädellövskogar
- Naturskogar
- Biotopskydd
- Våtmarker
- Områden angivna i Länsstyrelsens naturvårdsprogram

(I) Riksväg 53/52

Strategiskt markområde för ny dragning av riksväg 53 och 52 till E4, trafikplats Kungsladugården.

Följande riksintressen finns i området och ska behandlas vid eventuell planläggning:

- Riksintresse för järnväg
- Riksintresse för vägnät

- Riksintresse för kulturmiljö
- Riksintresse för naturmiljö
- Natura 2000-område

Följande värden finns i området och bör behandlas vid eventuell planläggning:

- Fasta fornlämningar och kulturhistoriska lämningar
- Närströvområden
- Områden angivna i Länsstyrelsens naturvårdsprogram

Vid planläggning bör även frågor gällande skred och rasrisk utredas.

(J) TGOJ - Stigtomta

Strategiskt markområde av betydelse för framtida persontrafik, pendlarparkering, perrong etc.

Planläggning i och intill området bör inte ske på ett sådant sätt att det försvårar möjligheten att återuppta persontrafik på järnväg. Inom området finns en noterad kulturhistorisk lämning. Området omfattas av planlagd mark.

Vid utformning av stationsområdena bör hänsyn tas till extra långa godståg.

(K) TGOJ - Vrena

Strategiskt markområde av betydelse för framtida persontrafik, pendlarparkering, perrong etc.

Planläggning i och intill området bör inte ske på ett sådant sätt att det försvårar möjligheten att återuppta persontrafik på järnväg. Området omfattas av planlagd mark.

Vid utformning av stationsområdena bör hänsyn tas till extra långa godståg.

(L) Södra Stambanan - Jönåker

Strategiskt markområde av betydelse för framtida persontrafik, pendlarparkering, perrong etc.

Planläggning i och intill området bör inte ske på ett sådant sätt att det försvårar möjligheten att återuppta persontrafik på järnväg.

Vid utformning av stationsområdena bör hänsyn tas till extra långa godståg.

Följande riksintressen finns i området och ska belysas vid planläggning:

- Riksintresse för Kulturmiljö, Kiladalen

Följande värden finns i eller i närhet av området :

- Området tangerar område i Länsstyrelsens naturvårdsprogram
- Området omfattas av planlagd mark.

(M) Södra Stambanan - Ålberga

Strategiskt markområde av betydelse för framtida persontrafik, pendlarparkering, perrong etc.

Planläggning i och intill området bör inte ske på ett sådant sätt att det försvårar möjligheten att återuppta persontrafik på järnväg. Området omfattas av planlagd mark.

Vid utformning av stationsområdena bör hänsyn tas till extra långa godståg.

(N) Södra Stambanan - Enstaberga

Strategiskt markområde av betydelse för framtida persontrafik, pendlarparkering, perrong etc.

Planläggning i och intill området bör inte ske på ett sådant sätt att det försvårar möjligheten att återuppta persontrafik på järnväg. Området omfattas av planlagd mark.

Vid utformning av stationsområdena bör hänsyn tas till extra långa godståg.

(O) TGOJ

Strategiskt markområde av betydelse för eventuell framtida anslutning av TGOJ banan med Skavsta Flygplats.

Området berör följande intressen vilka ska behandlas vid eventuell planläggning:

- Rekommenderad väg för farligt gods
- Riksintresse för framtida järnväg, Ostlänken/ Götalandsbanan
- Fornlämningar

(P) TGOJ

Strategiskt markområde av betydelse för eventuell framtida anslutning av TGOJ-banan med Skavsta flygplats.

Området berör följande intressen vilka ska behandlas vid eventuell planläggning:

- Riksintresse för väg
- Riksintresse för framtida järnväg Ostlänken/ Götalandsbanan
- Fornlämningar
- Förorenad mark
- Rekommenderad väg för farligt gods

(Q) Södra Stambanan - Tystberga

Strategiskt markområde av betydelse för framtida persontrafik, pendlarparkering, perrong etc.

Planläggning i och intill området bör inte ske på ett sådant sätt att det försvårar möjligheten att återuppta persontrafik på järnväg. Området omfattas av planlagd mark.

(R) Södra Stambanan - Lästringe

Strategiskt markområde av betydelse för framtida persontrafik, pendlarparkering, perrong etc.

Planläggning i och intill området bör inte ske på ett sådant sätt att det försvårar möjligheten att återuppta persontrafik på järnväg. Området omfattas av planlagd mark.

(V) E4

Strategiskt markområde för utbyggnad av pendlingsparkering. Området hyser inga övriga allmänna intressen.

(X) Ostlänken

Strategiskt markområde för anläggande av snabbjärnväg.

Området är av kommunal strategisk betydelse för utbyggnad av järnväg. Vid planläggning ska Trafikverkets järnvägsutredning för röd korridor utgöra planeringsunderlag.

Bebyggelse ska undvikas inom korridoren för riksintresset för ny järnväg (Ostlänken). Kommunen får ge bygglov för mindre till- eller ombyggnader av befintlig bebyggelse. Lovpliktiga åtgärder som kan innebära påtaglig skada på riksintresset för järnväg ska inte medges. Ny markanvändning inom korridoren ska regleras genom planläggning.

Vid upprättande av järnvägsplan för Ostlänken ska Trafikverket utreda angivna strategiska markområden för planskilda korsningar i samråd med Nyköpings kommun.

(⚓) Angöringsplats båtar/sjöfart

Områden som har praktisk betydelse för angöring med båt och anslutning till allmän väg ska inte användas för ändamål som står i konflikt med de behoven.

(2) MB 5 Kap. Bullerzon flygverksamhet

Inom området bedöms flygbullernivå "FBN 55 dBA förekomma.

Inom området får ingen ny bostadsbebyggelse uppföras.

Husfasader till bostadshus ska utföras så att svensk standard Klass C, vilket motsvarar Naturvårdsverkets riktvärde för buller, inte överskrids.

Gång- och cykelvägnät

Följande sträckor är av strategisk betydelse för framtida utbyggnad av gång- och cykelvägnätet och tillräckligt markområde för funktion bör säkerställas vid planläggning:

- Väg 800/Bergshammarvägen: Bergshammar – Vallsund
- Väg 52/Katrineholmsvägen: Oppeby – Skavsta

- Väg 511/Nävekarvarnsvägen: Arnö gård – Ärila – Bränn-Ekeby – Buskhyttan
- Väg 219/Trosavägen: Sjösa – Lappetorp – Horn – Svärdsklova
- Väg 223: Ekensberg – Svärta – Runtuna
- Väg 800: Svalsta – Jönåker
- Väg 52: Skavstaavfarten – Stigtomta – Vrena

Kollektivtrafik

Vid planläggning av nya bostadsområden ska lämpliga markområden för busshållplatser redovisas och säkerställas.

7. Näringsliv, areella näringar, handel och service

Nyköpings kommun strävar efter en jämn och stabil tillväxt för alla delar av kommunen.

De planmässiga förutsättningarna för att göra det möjligt att etablera och utveckla näringsverksamheter ska vara likadana i hela kommunen.

En viktig framtidsfråga för kommunen är kunskapen om vilka förutsättningar som krävs för att de befintliga verksamheterna ska kunna utvecklas på den plats de nu befinner sig på.

Behov av mark i mindre orter

Behovet av industrimark uppstår oftast i samband med att verksamheten planerar för en utbyggnad av befintliga lokaler för sin verksamhet och produktion.

Efterfrågan på ny industrimark i kommunens mindre orter, med god tillgänglighet till Nyköping, bedöms öka i takt med att det tidsmässiga avståndet till Mälardalen och Stockholm minskar.

Nyföretagande

Många gånger är det unga människor som startar företag och de arbetar med ny teknik. Kravet på snabb och bra uppkoppling ökar medan önskemål om lokaler minskar.

Miljövänliga kommunikationer med tåg och effektiv flygtrafik till utlandet efterfrågas också. En annan trend är de många företagare som inriktar sig på livsmedelsproduktion med närodlade och ekologiska varor, vilket kan leda till flera småskaliga verksamheter och, kanske även som samarbetskluster.

Exponerade markområden

Kraven på god arkitektur och rumslighet ska vara höga när det gäller placering och utformning av nya byggnader och verksamheter i etableringsområdena vid E4-stråket, i nära anslutning till stationslägen samt till viss del vid infarter till kommunens tätorter.

Verksamheter på landsbygden

För företagen i våra landsbygder är bredband en mycket viktig fråga. Många företagare på landsbygden arbetar inom besöksnäringen och har stort behov av snabb uppkoppling och säkra kommunikationslösningar. Sätten där näringsliv och kunder möts via internet ökar. Mötena sker ofta första gången genom denna kontakt. En snabb utbyggnad av bredband sker nu i kommunen.

Kommunen ser positivt på att verksamheter på landsbygden får möjlighet att informera med hjälp av skyltning vid våra vägar. Krav på placering och utformning ska dock ställas i områden av betydelse för upplevelsen av vårt vackra landskap.

Nya lösningar för att tillvarata och utveckla möjligheterna till handel och service för landsbygdens invånare ska beaktas liksom samordning av olika former av service i stil med "Post i butik" vilket stärker och ökar förutsättningarna till allmän service i sin helhet.

Jord- och skogsbruk

Ett levande jordbruk är viktigt för att klara vår livsmedelsproduktion och för att skapa arbetstillfällen på landsbygden. Det är också en av förutsättningarna för en attraktiv boende- och rekreationsmiljö på landsbygden och bidrar till ett öppet landskap med kulturella och biologiska värden. Med ett förändrat klimat kan produktiv jordbruksmark få en ökad betydelse för den långsiktiga livsmedelsproduktionen. Skogsmark i anslutning till tätorterna och i kust- och skärgårdsområdet är viktiga förutsättningar för naturvård och rörligt friluftsliv. Jord- och skogsbruket är viktiga basnäringar som skapar arbetstillfällen inte minst på landsbygden och som upprätthåller vårt småbrutna och vackra landskap.

Fiske

I Nyköping, liksom utmed resten av Östersjökusten, finns få aktiva yrkesfiskare kvar. Det finns dock goda förutsättningar för sportfiske och kommunen ser positivt på en utveckling av hållbar fisketurism.

Kommunen vill stötta åtgärder som underlättar för naturligt förekommande fiskebestånd. Det kan innebära att freda grunda havsvikar eller att undanröja vandringshinder i kustmynnande vattendrag. Sådana åtgärder kommer såväl yrkes- som sportfisket till del.

Anläggningar för vattenbruk kan medföra nya arbetstillfällen och närproducerad mat. Kommunen anser dock att höga krav på liten miljöbelastning ska ställas vid prövning av sådana anläggningar. Till exempel ska lokalisering av vattenbruksanläggningar undvikas helt inom värdefulla och/eller känsliga vattenmiljöer eller där vattengenomströmningen är liten.

Blandning av verksamheter och bostäder

En blandning av bostäder och verksamheter är att föredra framför renodlade verksamhetsområden och bostadsområden. På så sätt kan orter ges liv och rörelse under merparten av dygnet.

Det är viktigt att ge förutsättningar för mindre störande näringsverksamheter i våra orters centrala delar, där det finns goda kollektiva förbindelser.

Rekommendationer

Handelsområden

Planläggning av handelsområden och verksamhetsområden bör lokaliseras med hänsyn till dess storlek och art:

- till områden med förutsättningar för god kollektivtrafikförsörjning,
- så att stadskärnans handel, främst livsmedels-handeln, har förutsättning att bestå och utvecklas och
- så att god närservice behålls eller skapas.

Planläggning av handelsområden ska beakta åtgärder som stärker rumslighet och motverkar upplevelse av ödslighet och stora tomma ytor.

Jordbruksmark

Värdefull jordbruksmark som är av långsiktig betydelse för livsmedelsproduktion ska beaktas i

planeringen. Åtgärder som påtagligt kan skada dess funktion ska undvikas.

Näringsupptagande skyddszoner rekommenderas längs kommunens vattendrag.

Vid ändrad markanvändning av jordbruksmark ska stor hänsyn tas till befintliga åkerholmar, gårdsgårdar, odlingsrösen alléer etc. i syfte att bevara biologisk mångfald och kulturlämningar.

Den biologiska mångfalden liksom skogs- och odlingslandskapets kulturmiljövärden ska ha en framskjuten position vid kommunens bedömning i ärenden som rör odlingslandskapet.

Skogsmark

Kommunens möjlighet att byta strategisk tätortsnära skogsmark mot annan skogsmark bör särskilt beaktas för områden med höga rekreativvärden.

8. Fritid och friluftsliv

Kommunen ska genom översiktsplanen värna förutsättningarna för det rörliga friluftslivet genom strategisk planering av friluftslivsanläggningar och permanent bebyggelse. Kommunen vill främja viljan till etablering av utomhusanläggningar som på ett flexibelt och anpassat sätt ger den breda allmänheten tillträde till kust och skärgården liksom till den övriga landsbygden. Kommunen vill också främja sådan bebyggelse som förstärker underlaget till kollektivtrafik och service på landsbygden då denna service ökar tillgängligheten till rekreation, turism och rörligt friluftsliv.

Möjligheter till övernattning i kust- och skärgårdsområden i närhet till tätorten Nyköping bör utvecklas ytterligare med vandrarhem och camping. En utveckling av den organiserade båttrafiken i kust- och skärgårdsområdet är önskvärd då den bidrar till att öka tillgängligheten för besökare i Nyköpings kommun att ta sig ut i kusten och skärgården.

Bad och camping

I Nyköping finns flera allmänna bad både längs kusten och vid våra insjöar. Nyköpings kommun bedömer att det finns behov av fler allmänna badplatser längs kusten. Bakgrunden är en ökad befolkning och en större tillströmning av turister. Det finns även ett behov av fler camping- och övernattningsanläggningar i form av uthyrningsstugor vandrarhem etc. Enligt kommunen är en sådan utveckling positiv för näringslivet och nya anläggningar ska främjas.

Utomhusanläggningar

I kommunen finns flera utomhusanläggningar för bl.a. motorsport, golf, skytte, bangolf, fotboll, löpning m.m. För att anläggningarna ska fungera och vara attraktiva krävs ofta ett ideellt engagemang och en aktiv förening på platsen. Kommunen vill främja ett utökat utbud av fritidsaktiviteter.

Serviceanläggningar

Det finns behov av att ordna angöringsplatser och parkeringar för friluftslivet. Detta kan exempelvis

gälla parkeringsutrymme för bil, möjlighet att lägga i kanot etc. samt serviceanläggningar som försäljning, servering, uthyrning av olika slag, guider m.m. Detta behov bör också tillgodoses vintertid.

Turistvägar

Utflyktsvägen på Gröna Kusten sträcker sig genom Nyköpings kommun längs kustvägen från Södertälje till Norrköping. Vägen är utmärkt med skyltar och är ett samarbetsprojekt mellan de medverkande företagen och kommunerna: Södertälje, Gnesta, Trosa Nyköping, Oxelösund och Norrköping. Eventuellt kan ytterligare vägar i kommunen komma att föreslås som lämpliga turistvägar. Trafikverket är den myndighet som prövar och godkänner vägars lämplighet som turistväg.

Skolskogar

Skolskogar upprättas med kommunens hjälp genom ett löpande avtal mellan markägare och skola. Samtliga skolor som önskat tillgång till skolskogar har detta. Dessa områden är värdefulla ur flera perspektiv och ska beaktas vid planläggning.

Närströvområden

Bostadsnära natur- och parkområden ger möjlighet till såväl upplevelser, avkoppling som ökad fysisk aktivitet. I planeringen ska tillgången, närheten och kvaliteten, t.ex. upplevelsevärden, i närströvområden beaktas.

Vandrings-, cykel- och

kanotleder samt motionsspår

I kommunen finns flera vandrings- och cykelleder, bland annat Sörmlandsleden. Kommunens system av sjöar och åar fungerar också som populära kanotleder. Dessa leder är av stor betydelse för tillgängligheten till naturen, både för kommuninvånare och mer långväga besökare. Anlagda motionsspår, som ofta är elbelysta och ligger nära bostäder, möjliggör utevistelse och fysisk aktivitet under en större del av dygnet och året. Leder och spår ska beaktas i planeringen.

Rekommendationer

Miljöer som är av stor betydelse för friluftsliv, rekreation och fysisk aktivitet betraktas av kommunen som strategiskt värdefulla. De ska beaktas i planeringen och åtgärder som påtagligt kan skada deras friluftsvärden ska undvikas.

(⚓) Angöringsplats båtar/sjöfart

Områden som har praktisk betydelse för angöring med båt och anslutning till allmän väg ska inte användas för ändamål som står i konflikt med de behoven.

Viktiga mark- och vattenområden, bryggor och landfästen för permanentboende, rekreation och friluftsliv bör långsiktigt säkerställas genom allmänt huvudmannaskap.

Viktiga turistvägar och turistanläggningar inom kommunen ska få märkas ut särskilt med skylt.

I syfte att stärka turistnäringen i kommunen bör tätortsnära och kommunikationsnära markområden för camping och övernattningsanläggningar lokaliseras och säkerställas genom planläggning.

I syfte att säkerställa det allmänna intresset för rekreation och friluftsliv bör strategiskt viktiga natur/närströvområden liksom utomhusanläggningar beaktas/säkerställas vid planläggning.

9. Vattenförvaltning

Nyköpings kommun ska även fortsättningsvis vara en kommun där vatten spelar en stor roll och där man tar ansvar för vattenkvalitet och de miljöer som bildas av vatten.

EU:s vattendirektiv

Utifrån EU:s vattendirektiv är vattenförvaltningen i Sverige indelad i fem olika vattendistrikt efter avrinningsområden istället för efter befintliga administrativa gränser, som exempelvis kommun- eller länsgränser.

För varje vattendistrikt finns fastställda miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram och förvaltningsplaner. Det övergripande målet är att vattenområdets ekologiska och kemiska kvalitet ska ha god status till senast år 2015, eller undantagsvis för vissa vatten, till år 2021.

Det nya vattendirektivet kommer även att omfatta gränsvärden för vissa läkemedel och kan komma att kräva rening med en ny metod. Detta bör beaktas även vid nybyggande utanför tätort för att säkerställa att enskilda avlopp inte överskrider gränsvärden för läkemedel.

Nyköpings hav, vattendrag, sjöar och grundvatten ingår i vattendistriktet för norra Östersjön respektive södra Östersjön.

Dricksvattenförsörjning

Den nuvarande konsumtionen av dricksvatten är ca 175 l per person och dygn. Vattenförbrukningen kom-

mer att minska i takt med ny, mer vattensnål byggnation. Vattenförbrukningen kan minskas genom krav i kommunala exploateringsavtal på vattensnåla armaturer och apparater såsom tappkranar, toaletter, tvättmaskiner osv. Information angående minskad vattenförbrukning bör ske fortlöpande i kontakter med industrier och andra verksamhetsutövare genom t.ex. miljöprovningar.

Motivet för minskad vattenkonsumtion är inte att tillgången till vatten i vattentäkterna är knapp utan att konsumtion och distribution av vatten är resurskrävande, i form av energi och kemikalier.

Stråvan att minska vattenförbrukningen får inte äventyra en hög dricksvattenkvalitet. Det befintliga ledningsnätet är dimensionerat för en viss ansluten befolkning. Blir det för lågt vattenflöde i ledningsnätet kan det orsaka försämrade kvalitet.

Vattentäkter

I kommunen finns idag 14 vattentäkter med fastställda skyddsföreskrifter och skyddsområden. Vattentäkternas skydd kommer att ses över. Sjön Yngaren är råvattentäkt och av stort intresse för vattenförsörjningen. För att tillgodose behovet av reservvattentäkt till Högåsen är ett område vid Vårskogsudden, Husbymon och den norra delen av Stigtomtalmalen av intresse. Arbetet pågår med att upprätta skyddsområde med föreskrifter för sjön Yngaren.

Rekommendationer

Kommunen avser förklara sin gällande vattenplan, antagen av kommunfullmäktige 1991-12-09, som inaktuell i samband med att detta förslag antas. Vattenplanen från 1991 ersätts i sin helhet av Vattendirektivet.

Vid samhällsplanering ska hänsyn tas till vilket avrinningsområde eller havsbassäng som berörs och hur dess ekologiska och kemiska vattenkvalitet påverkas. Vattendirektivets miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram ska beaktas vid planläggning och tillståndsgivning.

Viktiga områden med förekomster av vatten som är av strategisk vikt för dricksvattenförsörjningen ska säkerställas.

Vid beslut om verksamheter som påverkar ett

vattenområde som berör flera kommuner, ska samråd ske mellan kommunerna.

Våtmarker ska användas för fördröjning och rening av dag- och markvatten.

Gemensamma anläggningar förordas där inte kommunalt vatten och avlopp byggs ut.

Det kommunala VA-nätet ska dimensioneras så att riskerna för bräddningar vid skyfall och höga flöden minimeras.

Sjön Yngaren (Y) liksom Larslundsmalmen har stor strategisk betydelse för vattenförsörjningen. Arbetet pågår med att upprätta skyddsområden med föreskrifter.

10. Energi och naturresurser

En högre grad av kommunal självförsörjning eftersträvas både vad gäller energi och ballast. Energiproduktion ska anpassas efter lokala förutsättningar. Samhällsbyggande och användning av naturresurser ska vara inriktade på en långsiktigt hållbar utveckling.

Vindkraft

Frågor om storskaliga vindkraftsanläggningar ute i skärgården bör behandlas restriktivt med tanke på skärgårdens värden ur natur- och kulturmiljösynpunkt samt dess betydelse för friluftslivet.

Tillkomsten av mindre vindkraftverk på land kan vara ett sätt att öka den lokala energiproduktionen vilket är i linje med kommunens övergripande målsättning om ökad självförsörjning.

Intresset för att bygga och driva gårdskraftverk alternativt kollektiv energianläggning kommer sannolikt att öka och ska betraktas som del av övrig verksamhetsanläggning/samfällad anläggning.

Inga områden för riksintresse vindbruk finns i Nyköpings kommun (se riksintressedelen som hör till denna plan).

För stora vindkraftsanläggningar har tre särskilda områden pekats ut på rekommendationskartan. Dessa områden är utvalda eftersom de har goda vindförhållanden, de ligger minst 1000 m från någon bostad och har ett landskap där stora vindkraftsanläggningar kan vara lämpliga.

Med stora vindkraftsanläggningar menar vi:

- två eller flera verk med totalhöjd över 150 m.
- sju eller flera verk med totalhöjd över 120 m.

Vid mindre vindkraftsanläggningar får platsens lämplighet prövas från fall till fall.

Vattenkraft

Inom den kommande planperioden kan intresset för mindre vattenkraftverk öka i kommunen. Detta kan ge visst bidrag till den lokala energiproduktionen och är positivt om det inte innebär några större negativa miljöeffekter.

Biogas

Kommunen ser positivt på ett utveckling av biogas. Nyköpings kommun har stora jordbruksområden och utvinningen av biogas bedöms som relativt god i Nyköping.

Naturgas

I översiktsplanen från 2003 fanns ett intresseområde för naturgas. Detta är nu borttaget då det inte anses vara aktuellt längre.

Solkraft

Intresset för småskalig solkraft och solvärme kommer att öka under planperioden. Reflexer från solpaneler kan påverka upplevelsen av våra hus, byar och samhällen och bör av den anledningen vara föremål för bedömning vid lovgivning.

Materialförsörjning

I kommunen finns ändliga naturtillgångar som är avgörande för kommunens möjlighet till självförsörjning av nödvändiga råvarumaterial och produkter samt till produktion av dricksvatten. Det gäller till exempel berg- och grustäkter.

Dessa naturtillgångar är i den bemärkelsen av allmänt intresse och ska säkerställas och nyttjas i enlighet med de direktiv som anges i Länsstyrelsens rapport 2006:6.

Rekommendationer

("X") = objektet finns geografiskt markerat på kartbilaga.

Materialförsörjning

Täkter och förekomster av ändliga naturtillgångar som är av betydelse för kommunens möjlighet till självhushållning av nödvändiga råvarumaterial samt till produktion av dricksvatten ska säkerställas genom skydd eller planläggning.

Närvärmeverk/ gemensamhetsanläggningar

Vid upprättande av ny detaljplan eller ändring av befintlig plan ska gemensamma och långsiktigt hållbara uppvärmningsformer främjas. Vid planläggning ska förutsättningar för gemensamma uppvärmningsanläggningar redovisas. Strategiska markområden för framtida anläggning och dess funktion bör säkerställas i planen.

Anläggningarna ska drivas med förnyelsebar energi som t.ex. biobränsle, vind eller sol.

Solkraft

Solkraftspaneler bör placeras samlat och på marknivå i områden av kulturhistoriskt värde.

Vindkraft

På kartbilagan är områden som är markerade med beteckningarna (S), (T), (U) föreslagna som strategiska markområden för stora vindkraftsanläggningar. Endast inom dessa områden anser vi det vara lämpligt med stora vindkraftsanläggningar. Mindre vindkraftsanläggningar kan tillåtas på andra ställen och då får platsens lämplighet prövas från fall till fall. Där dessa områden sammanfaller med stora opåverkade områden ska vindbruksintresset ha företräde.

I övriga fall, där allmänt eller riksintresse för vindbruk är oförenligt med intresset för luftfarten, ska intresset för luftfarten ha företräde.

Placering av vindkraftverk med en totalhöjd på 50-100 meter (inklusive rotorblad) bör inte ske närmare bostadshus än åtta ggr verkets totalhöjd.

Ägare till fastigheter belägna inom åtta ggr verkets totalhöjd bör betraktas som berörda sakägare. Placering av vindkraftverk med en höjd mellan 100-150 meter, inklusive rotorblad, bör inte ske närmare bostadshus än 800 meter. Ägare till fastigheter belägna inom 800 meter bör betraktas som berörda sakägare.

Minsta avstånd mellan allmän väg och vindkraftverk ska vara totalhöjden på verket, dock minst 50 m.

Vid lokalisering och utformning av vindkraftsanläggningar ska följande anvisningar följas:

- Vindkraftsanläggningar ska lokaliseras och placeras på ett sådant sätt att anläggningen som helhet följer landskapsriktningar och landskapsformationer på bästa sätt.
- Vindkraftsanläggningar bör inte lokaliseras eller placeras på ett sådant sätt att de avskärmar eller bryter landskapsbilder på ett menligt sätt.
- Vindkraftsanläggningar bör inte lokaliseras eller placeras på ett sådant sätt att de stör siktlinjer mellan exempelvis kyrkor eller andra historiska landmärken på ett menligt sätt.

Följande rekommendationer gäller för ett gårdsverk. (Nyköpings kommun definierar gårdsverk som ett 50 meter högt vindkraftverk, endast dimensionerat för en energikrävande näringsverksamhet i omedelbar närhet av verket):

- Gårdsverket placeras minst 400 m från sammanhållen bostadsbebyggelse eller från mark där bostäder tillåts enligt detaljplan.
- Avståndet till verksamhetsbostad, allmänt tillgängliga vägar och till kraftledningar är minst lika stort som verkets totalhöjd.
- Vid bostadshus där de boende har full rådgighet över verkets drift kan avsteg medges från allmänna riktlinjer för buller och skuggverkan.
- I områden av stor betydelse för landskapsbilden ska nya anläggningars omfattning, placering och utformning ta hänsyn till landskapets karaktär och helhet.

(S) Strategiskt markområde för storskaliga vindkraftanläggningar.

Där dessa områden sammanfaller med stora opåverkade områden ska vindbruksintresset ha företräde. I övriga fall, där allmänt eller riksintresse för vindbruk sammanfaller med intresset för luftfarten och försvarsmakten, ska intresset för luftfarten och försvarsmakten ha företräde.

Inom området finns följande intressen:

- Fornlämningar
- Biotopskydd
- Nyckelbiotoper
- Våtmarker
- Objekt och områden medtagna i Länsstyrelsens naturvårdsprogram

(T) Strategiskt markområde för storskaliga vindkraftanläggningar

Där dessa områden sammanfaller med stora opåverkade områden ska vindbruksintresset ha företräde. I övriga fall, där allmänt eller riksintresse för vindbruk sammanfaller med intresset för luftfarten och försvarsmakten, ska intresset för luftfarten och försvarsmakten ha företräde.

Inom området finns följande intressen:

- Riksintresse för friluftsliv
- Riksintresse för naturvård
- Fornlämningar
- Biotopskydd
- Reglerad markanvändning, strandskydd
- Naturresevat
- Insektslokaler
- Nyckelbiotoper
- Våtmarker
- Området hyser Objekt och områden medtagna i Länsstyrelsens naturvårdsprogram

(U) Strategiskt markområde för storskaliga vindkraftanläggningar.

Där dessa områden sammanfaller med stora opåverkade områden ska vindbruksintresset ha företräde. I övriga fall, där allmänt eller riksintresse för vindbruk sammanfaller med intresset för luftfarten och försvarsmakten, ska intresset för luftfarten och försvarsmakten ha företräde.

Inom området finns följande intressen:

- Fornlämningar
- Nyckelbiotoper
- Området hyser objekt och områden medtagna i Länsstyrelsens naturvårdsprogram

11. Kulturmiljö

I en levande landsbygd är det öppna kulturlandskapet och den traditionsbundna bebyggelsen omistliga delar av det gemensamma kulturarvet. Kulturlandskapet är hela det landskap som har präglats av människan.

Kulturlandskapet

Bebyggelsen i Nyköpings kulturlandskap karaktäriseras av de stora godsen med sina slott och herrgårdar med tillhörande alléer och parker, av bergsbruken vid Tunaberg, av byar och ensamgårdar samt torp och backstugor. Kulturlandskapets bebyggelse har vuxit fram under lång tid i en kontinuerlig byggnadstradition, vilket gör att den upplevs som harmoniskt utformad och invuxen i landskapet.

Delar av Nyköpings värdefulla kulturlandskap är utpekade som riksintressen. Inriktningen för dessa områden finns i riksintressedelen. Utöver riksintresseområdena anser Nyköpings kommun även att kulturlandskapet vid Svärta och på Tunaberg har höga kulturhistoriska värden. Inom dessa områden ska särskild hänsyn tas. (se stycket "Rekommendation" i detta avsnitt samt rekommendationskartan) De kulturhistoriskt intressanta miljöerna redovisas i Bygd och Miljö del 1.

Landskap av kulturhistoriskt värde

Inom delar av Tunaberg och Svärta prioriteras de allmänna intressena för det rörliga friluftslivet, kulturmiljövård, landskapsbild och naturvård. Vid planläggning ska förutsättningarna för det uttryckta värdets bevarande beaktas. (3), (4)

Fornlämningar

Sörmland har ett rikt inslag av fornlämningar, speciellt från sten-, brons- och järnåldern. Fornlämningar är spår efter mänsklig verksamhet, som på olika sätt syns eller finns i vår omgivning. De kan till exempel utgöras av boplatser, gravfält, fornborgar, ruiner och kulturlager från medeltida städer. Det gemensamma för dem är att de är varaktigt övergivna. Det är alltså inte utskrivet i lagen hur gammal en lämning måste vara för att anses som fornlämning.

Fornlämningar och området i närheten av dessa är

skyddade enligt Kulturminneslagen. Lagen omfattar även idag okända objekt och områden.

Byggnadsminnen

En byggnad som är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde kan förklaras som byggnadsminne enligt Lag om kulturminnen m m (KML) eller som statligt byggnadsminne enligt Förordningen om statliga byggnadsminnen. Byggnadsminnen kan även utgöras av park, trädgård eller annan anläggning. I Nyköpings kommun finns för närvarande följande åtta byggnadsminnen enligt KML:

- Tistads herrgård
- Vidafeld regementskrivareboställe
- Östermalma herrgård
- Ullaberg
- Sankt Anna sjukhus (hospitalet)
- Pihlska gården (Prosten Pihls gård)
- Nyköpings Tingshus
- Nyköpings stadshus och Nyköpings rådhus

I kommunen finns dessutom följande tre statliga byggnadsminnen:

- Stora Kungsladugården
- Residenset
- Nyköpingshus

Tillsynsmyndigheter är länsstyrelsen för byggnadsminnen respektive Riksantikvarieämbetet för statliga byggnadsminnen.

Byar och orter av kulturhistoriskt värde

Lokalt intressanta kulturmiljöer finns i många av våra orter. För flertalet orter finns kulturhistoriska inventeringar. Inom orterna regleras oftast byggnadsmiljöer och bevarandekrav i detaljplaner. Kulturvärdena är viktiga och förutsättningarna för dessa värdens bevarande är viktiga att beakta vid vägning mellan olika intressen.

I många kulturhistoriskt intressanta miljöer, byar eller gårdssamlingar kan det vara av stort värde att sakkunnig personal ges möjlighet att påverka och ställa krav på hur olika åtgärder utförs. Syftet är att säker-

ställa värden som kan påverkas av en förändring av bebyggelsemiljön. Det kan även vara motiverat att begära in en beskrivning av värdet samt en beskrivning av de förutsättningar som bör råda för värdenas framtida bevarande. Under rubriken "Rekommendationer" i detta avsnitt finns kulturhistoriskt intressanta miljöer uppräknade.

Kulturhistoriska vägar

Kulturhänsyn ska tas och bibehållas till äldre vägars sträckning och utformning i landskapet i den mån som är möjligt vad gäller god vägtrafiksäkerhet. (5)

Riksintressen för Kulturmiljövården

I Nyköpings kommun finns 13 områden som är utpekade av staten som område av riksintresse för kulturmiljövården. Dessa områden bedöms vara de mest värdefulla för kulturmiljövården och kan läsas om i riksintressebilagan.

Rekommendationer

("X") = objektet finns geografiskt markerat på kartbilaga.

(3) , (4) Landskap av kulturhistoriskt värde MB 3:6

Inom dessa områden prioriteras de allmänna intressena för det rörliga friluftslivet, kulturmiljövård, landskapsbild och naturvård. Vid planläggning ska förutsättningarna för det uttryckta värdets bevarande beaktas.

(3) Tunaberg

Landskapsbilden från havet samt upplevelsen av brukstraditionen och skogsbygden med insprängda öppna marker ska bevaras.

(4) Svärta

Upplevelsen av landskapsbilden vid Svärtaåns dalgång samt miljön vid bruket ska skyddas. Upplevelsen av det sörmländska landskapet från E4:an ska bevaras genom att stora krav ställs vid lokalisering, placering och utformning av ny bebyggelse.

(5) Kulturhistorisk intressanta vägsträckningar

Vid åtgärder ska särskild hänsyn tas till det kulturhistoriska värdet för äldre vägsträckningar

Kulturhistoriska miljöer

Kommunen betraktar områden som är kända och särskilt identifierade för sina höga kulturvärden som strategiskt värdefulla områden. De ska beaktas i planeringen och åtgärder som påtagligt kan skada kulturvärdena ska undvikas.

Spelviks kyrkby, Tunabergs kyrkby (Koppartorp), Tuna Kyrkby, Tuna skolby, Lid, Skansholmen, Nynäs slott, Sävö, Svärta bruk samt Virå bruk (som till stora delar ligger i Katrineholms kommun) har kulturhistoriska värden som särskilt ska beaktas vid lovgivning och planläggning. På grund av byarnas kulturhistoriska värde kan områdesbestämmelser bli aktuella.

Länsstyrelsens, läns museets och kommunens inventeringar ska utgöra faktaunderlag vid vägning mellan olika intressen. Ytterligare inventeringar och bedömningar kan komma att krävas för områden med förändringstryck av olika slag.

Fornlämningar

Vid bygglov, planarbeten eller markingrepp inom 100 m från en känd fornlämning ska samråd ske med länsstyrelsen.

12. Naturmiljö

Naturvärden ska profilera Nyköping som en kommun med varierande, vacker och strövvänlig natur. Den biologiska mångfalden samt människans möjlighet till naturupplevelse ska föras vidare till nästa generation. Fler människor ska komma ut i naturen.

Skyddade naturområden

I kommunen finns naturområden som är skyddade enligt miljöbalken som Natura 2000, naturreservat, biotopskydd, djur- och växtskyddsområden samt strandskydd. Vissa miljöer, som till exempel alléer, omfattas av generellt biotopskydd.

Områden för utredning av skydd

Kommunen har identifierat områden som på grund av sina höga natur- och/eller friluftsvärden är föreslagna att utreda för formellt naturskydd. **(12)**¹

Det varierade naturlandskapet

Nyköpings kommun utgörs av ett mycket varierat landskap. Det beror dels på de naturgeografiska förutsättningarna med exempelvis kusten och skärgården, Kolmårdenskogarna, den mosaikartade mellanbygden och de många sjöarna och vattendragen. Dels på den kulturhistoriska markanvändningen med exempelvis jordbruken kring godsens och herrgårdarna. Det varierade landskapet ger oss både ett rikt växt- och djurliv och en mångfald av upplevelser. Landskapets variation och värden ska beaktas i planeringen.

Andra områden med höga naturvärden

Kommunen har enligt 3 kap 6 § MB skyldighet att ta hänsyn till de naturvärden som finns i kommunen. Ofta sammanfaller områden som är av värde för naturvärden med områden som är av intresse för friluftslivet.

Som underlag för planering och beslut finns flera nationella och regionala inventeringar av exempelvis ängs- och betesmarker, våtmarker, nyckelbiotoper samt naturvårdsprogrammet "Sörmlands natur".² Det finns också ett flertal kommunala och lokala inventeringar av exempelvis näströvområden, naturskogar

och insektslokaler.

För biologisk mångfald är det också viktigt att planera för grön- och blåstrukturen, det vill säga, hur växter och djur kan sprida sig mellan olika naturmiljöer på land och i vatten.

Vår natur levererar flera olika tjänster som är "gratis" och som vi människor är direkt beroende av, så kallade ekosystemtjänster. Till exempel tar våtmarker upp näringsämnen och partiklar och bidrar till renare vatten till våra sjöar, vattendrag och hav. Naturens ekosystemtjänster ska beaktas i planeringen.

Ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO)

Vissa mark- och vattenområden hyser särskilda ekologiska värden och/eller är särskilt sårbara för påverkan. Sådana miljöer ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön enligt 3 kap 3 § MB.

Kommunen har tagit del av tre inventeringsrapporter från Länsstyrelsen. Utifrån resultatet betraktar kommunen nedanstående kustmynnande vattendrag och grunda havsvikar som ESKO. Områdena kan ses som nr **(6)** under rekommendation. Med ökad kunskap kan kommunen komma att betrakta fler områden som ESKO.

Större opåverkade områden

Stora områden som är opåverkade av exploatering eller andra ingrepp ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdets karaktär enligt 3 kap 2 § MB. Kommunen betraktar ett antal områden som större opåverkade områden. **(1)**

Hotade arter

I kommunen finns i dagsläget 384 arter vars långsiktiga överlevnad bedöms vara hotad (Rödlistan 2010). Nyköpings kommun har ett särskilt ansvar för en av dessa arter, tjockskalig målarmussla, som är en så kallad ansvarsart. En del av de hotade arterna utgör så kallade nyckelarter som indikerar värdefull natur. Den kommunala planeringen ska verka för att alla rödlistade arter ska kunna fortleva i livskraftiga bestånd.

¹ Naturvårdsplan för Nyköpings kommun, 2008.

² Länsstyrelsen, 1991

Rekommendationer

("X")= objektet finns geografiskt markerat på kartbilaga.

Värdefulla naturmiljöer

Kommunen betraktar områden som är kända och särskilt identifierade för sina höga naturvärden som strategiskt värdefulla områden. De ska beaktas i planeringen och åtgärder som påtagligt kan skada deras naturvärden ska undvikas.

Utöver redan kända och utpekade områden finns det ytterligare områden med höga natur- och/eller friluftsvärden. Kommunens bedömningar ska därför alltid utgå från det senast uppdaterade kunskapsunderlaget.

Vid lokaliseringssprövning, planläggning och tillståndsprövning ska landskapets variation och värden beaktas.

Vid lokaliseringssprövning, planläggning och tillståndsprövning ska det framgå vilka värden för naturvärden och friluftslivet som berörs samt hur dessa värden kan komma att påverkas. Vid betydande påverkan på något av dessa värden ska en miljöbedömning (översikts- och detaljplaner) respektive miljökonsekvensbeskrivning (lokalisering och verksamheter) upprättas.

Vid betydande påverkan på höga naturvärden ska möjligheten till lämpliga kompensationsåtgärder utredas och föreslås.

Nya större exploateringsföretag ska i första hand lokaliseras till redan exploaterade områden.

Nya bryggor och småbåtshamnar bör lokaliseras till redan ianspråktagna och påverkade vattenområden som inte medför behov av återkommande muddring. Gemensamma lösningar är att föredra framför enskilda.

Krav på samråd

Vid lokaliseringssprövning, planläggning eller tillståndsprövning inom eller i närheten av Natura 2000-områden ska samråd ske med Länsstyrelsen. Fastställd bevarandeplan ska användas som vägledning för bedömning av påverkan på Natura 2000-området och dess ingående naturtyper och arter.

Vid lokaliseringssprövning, planläggning eller tillståndsprövning inom växt- och djurskyddsområden samt biotopskyddsområden samt områden med generellt biotopskydd ska samråd ske med Länsstyrelsen.

Vid lokaliseringssprövning, planläggning eller tillståndsprövning inom områden med naturvårdsavtal samt biotopskyddsområden i skog ska samråd ske med Skogsstyrelsen.

(1) Större opåverkade områden MB kap3 §2

I kommunen finns ett antal större opåverkade områden utan omfattande påverkan från bebyggelse, anläggningar eller vägar. Inom dessa områden bör ingen ny bebyggelse, nya vägar eller anläggningar lokaliseras.

Områdenas orörda egenskaper är av strategisk betydelse för kommunen.

Pågående markanvändning ska tillåtas.

Stora vindkraftsanläggningar tillåts inom vissa delar vid Sibro och Valinge (**S, U**)

(6) Ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO) 3 kap 3 § MB

Nedanstående naturmiljöer hyser särskilda ekologiska värden och/eller är särskilt sårbara för påverkan.

Nynäsån, Tunsätterbäcken, Svärtaån, Råsjöbäcken, Lesjöbäcken, Kilaån, Ångabäcken, Bränn-Ekebybäcken, Näveån och Buskhyttebäcken är tio kustmynnande vattendrag som bedöms ha stora naturvärden och som kan vara av betydelse för fisk. (Skyddsvärda grundområden i Svealands skärgård, rapport 2003:5).

Stäcksviken, viken Sanda holme, viken östra Kittelö, östra viken mellan Fågelö och Gärsö samt Uttervik och Västra Kovik är grunda havsvikar som bedöms vara värdefulla för fisk och/eller undervattenvegetation.

(Fiskrekrytering och undervattensvegetation i grunda havsvikar i Södermanlands län 2004 –2008, rapport 2009:11 respektive Rekryteringsområden för skrubbskädda och piggvar i Södermanlands skärgård, rapport 2009:14)

(12) Förslag till områden att utreda för formellt naturskydd

Ingevallshyttan i Nävekvarn; Östra Arnölandet från Linudden till Strandstuviken (inkl. Jungfruvassen); Ryssbergen; Ekensberg; Västra Hället; Magniberg söder om Dammgruvan och Arnöberget.

13. Strandskydd

Strandskydd är ett generellt områdesskydd som regleras i 7 kap miljöbalken. Strandskyddet ska långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till våra stränder. Strandskyddet syftar också till att bevara goda livsvillkor för växter och djur på land och i vatten. Utgångspunkten inom strandskyddade områden är att man inte får uppföra nya byggnader eller anläggningar eller utföra åtgärder som strider mot något av strandskyddets syften.

Generellt och utökat strandskydd

Det generella strandskyddet omfattar normalt 100 meter upp på land och ut i vattnet ifrån strandlinjen. I detaljplanelagda områden är ofta strandskyddet upphävt. För stora delar av Östersjökusten är strandskyddet utvidgat till 300 meter. Länsstyrelsen har även under sommaren 2013 beslutat att utvidga strandskyddet upp till 300 meter för stora delar av Båven. Länsstyrelsens beslut är överklagat.

Dispens och upphävande

Kommunen kan meddela om dispens från någon av de åtgärder som är förbjudna i strandskyddsområdet. Det förutsätter att det både finns så kallade särskilda skäl och att djur och växter inte påverkas på ett oacceptabelt sätt samt att allmänhetens tillgång till stranden inte försämras på kort eller lång sikt. De särskilda skälen anges i 7 kap 18c-d§§ miljöbalken. Länsstyrelsen prövar dispens från strandskyddet inom vissa områden t.ex. statliga naturreservat.

Kommunen kan också upphäva strandskyddet genom bestämmelse i detaljplan. Det förutsätter att det finns särskilda skäl, samma som vid dispensgivning. Utöver de särskilda skälen ska intresset av att ta ett område i anspråk väga tyngre än strandskyddsintresset.

Vid dispens och upphävande ska ett område mellan strandlinjen och byggnaden säkerställas för fri passage för allmänheten och goda livsvillkor för växter och djur. Den fria passagen bör inte vara smalare än några tiotals meter. Detta gäller inte om det är omöjligt med hänsyn till de planerade byggnadernas eller anläggningarnas funktion..

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

I områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden) kan vissa lättnader i strandskyddet prövas.

Lämpliga LIS-områden kan vara områden på landsbygden som inte är av betydelse för strandskyddets syften, där det fortfarande finns en god tillgång på stränder och där viljan att exploatera, det vi kallar exploateringstryck, är låg.

Vi har analyserat vilka områden inom kommunen som vi bedömer uppfyller dessa kriterier: Vår analys av exploateringstryck bygger på statistik om befolkningsutvecklingen mellan åren 1988 till 2008. Utifrån befolkningsutvecklingen har vi gjort en framskrivning av befolkningen till 2030 i kommunens olika landsbygdsområden. Statistiken visar på en befolkningsminskning och framskrivningen visar på en fortsatt minskande befolkning inom följande landsbygdsområden:

- Ålberga
- Stavsjö
- Vrena
- Råby
- Runtuna

I dessa landsbygdsområden bedömer vi därför att det inte råder något exploateringstryck, varken idag eller inom de närmaste åren.

Vår analys av vilka **områden som är av betydelse för strandskyddets syfte** är indelad i två skalar; dels generellt och övergripande för alla landsbygdsområden (zon 2), dels mer i detalj kring landsbygdsområdenas små- och tätorter (zon 1).

- Områden av generell betydelse för strandskyddet inom alla landsbygdsområdena är
- Områden skyddade enligt 7 kap miljöbalken (t ex naturreservat)
- Områden av riksintresse för naturvården eller friluftslivet enligt 3 kap miljöbalken
- Stora opåverkande områden enligt 3 kap miljöbalken

I dessa delar av landsbygdsområdena bedömer vi att

LIS inte kan tillämpas. För små- och tätorterna (zon 1), se respektive karta och text.

I vår analys av **tillgången till stränder** i landsbygdsområdena bedömer vi att det fortsatt finns

ett tillräckligt stort antal obebyggda och tillgängliga stränder utmed såväl sjöar och vattendrag. För små- och tätorterna (zon 1), se respektive karta och text.

Rekommendationer

Nyköpings kommun anser att det särskilda skälet "Landsbygdsutveckling i strandnära lägen" (LIS) enligt 7 kap 18 § d miljöbalken, ska kunna prövas vid dispens eller upphävande av strandskydd inom de områden som redovisas som zon 1 och zon 2 på följande kartor.

Inför prövningen ska det finnas underlag som visar:

- om det aktuella området är lämpligt för åtgärder som främjar landsbygdsutveckling,
- vilken inverkan det skulle få på strandskyddets syften samt
- andra omständigheter som har betydelse för prövningen.

LIS i Nyköping kommun är indelat i två zoner:

Zon 1

Gäller för orter inom landsbygdsområden där vi ser en negativ befolkningsutveckling och exploateringstryck saknas. Områden av betydelse för strandskyddets syften har undantagits, se kartor för respektive små-/tätort.

Syftet med zon 1 är att tillåta att våra tätorter och småorter utvecklas ändamålsenligt även inom strandskyddet. Utveckling av bostäder och verksamheter utgör bland annat underlag för en utökad service.

Inom zon 1 kan landsbygdsutveckling vara:

- Minst 3 nya helårsbostäder
- och/eller
- ny enstaka helårsbostad i anslutning till befintlig bebyggelse
- och/eller

- verksamheter, etableringar och åtgärder som bedöms kunna ge positiva långsiktiga sysselsättningseffekter.

Inom zon 1 kan det särskilda skälet LIS prövas både vid dispenser och genom detaljplaneläggning.

Zon 2

Gäller inom de landsbygdsområden där vi ser en negativ befolkningsutveckling och där exploateringstryck saknas. Områden av betydelse för strandskyddets syften har undantagits, se karta för respektive landsbygdsområde.

Syftet med zon 2 är att ha möjlighet att främja initiativ som bidrar till landsbygdsutvecklingen även inom strandskyddet.

Inom zon 2 kan landsbygdsutveckling vara:

- grupper på 15 till 20 nya bostadshus eller lägenheter. Detta bedömer vi ger ett befolkningstillskott på ca 40 - 50 personer som på ett betydande sätt bidrar till landsbygdsutvecklingen.

och/eller

- annan större etablering som ger positiva långsiktiga sysselsättningseffekter, t.ex. hotell, konferens.

Inom zon 2 kan det särskilda skälet LIS enbart prövas genom detaljplaneläggning.

Bostäderna eller etableringen ska vara placerade i närhet av större allmän väg och inom område som inte är utsatt för översvämning, skred eller andra risker.

Kartor över Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

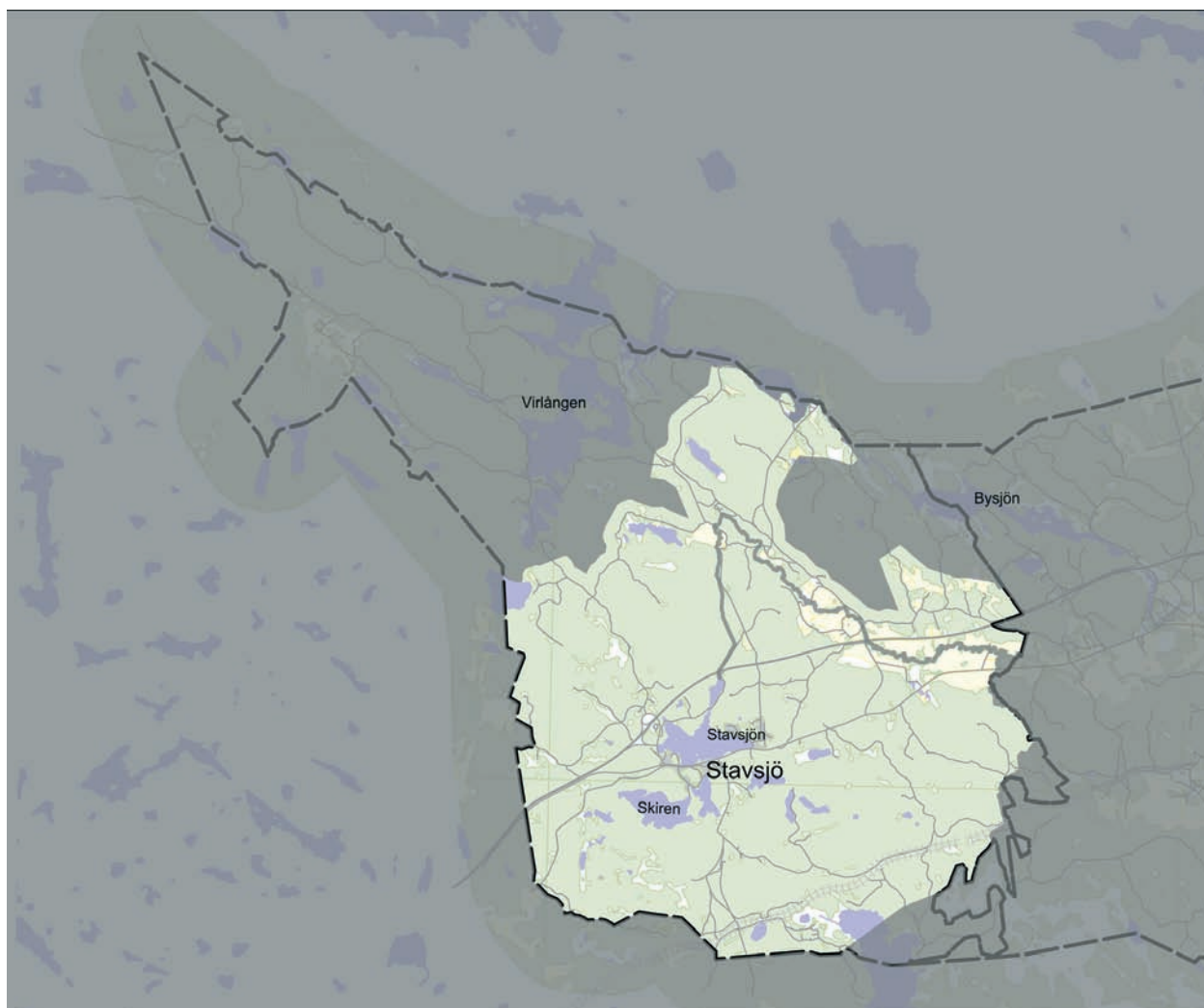
På kartorna som följer redovisas vilka områden som föreslås vara LIS-områden zon 1 och zon 2.

LIS, Stavsjö – zon 1

LIS zon 1 gäller inom grönstreckad linje.

LIS, Stavsjö – zon 2

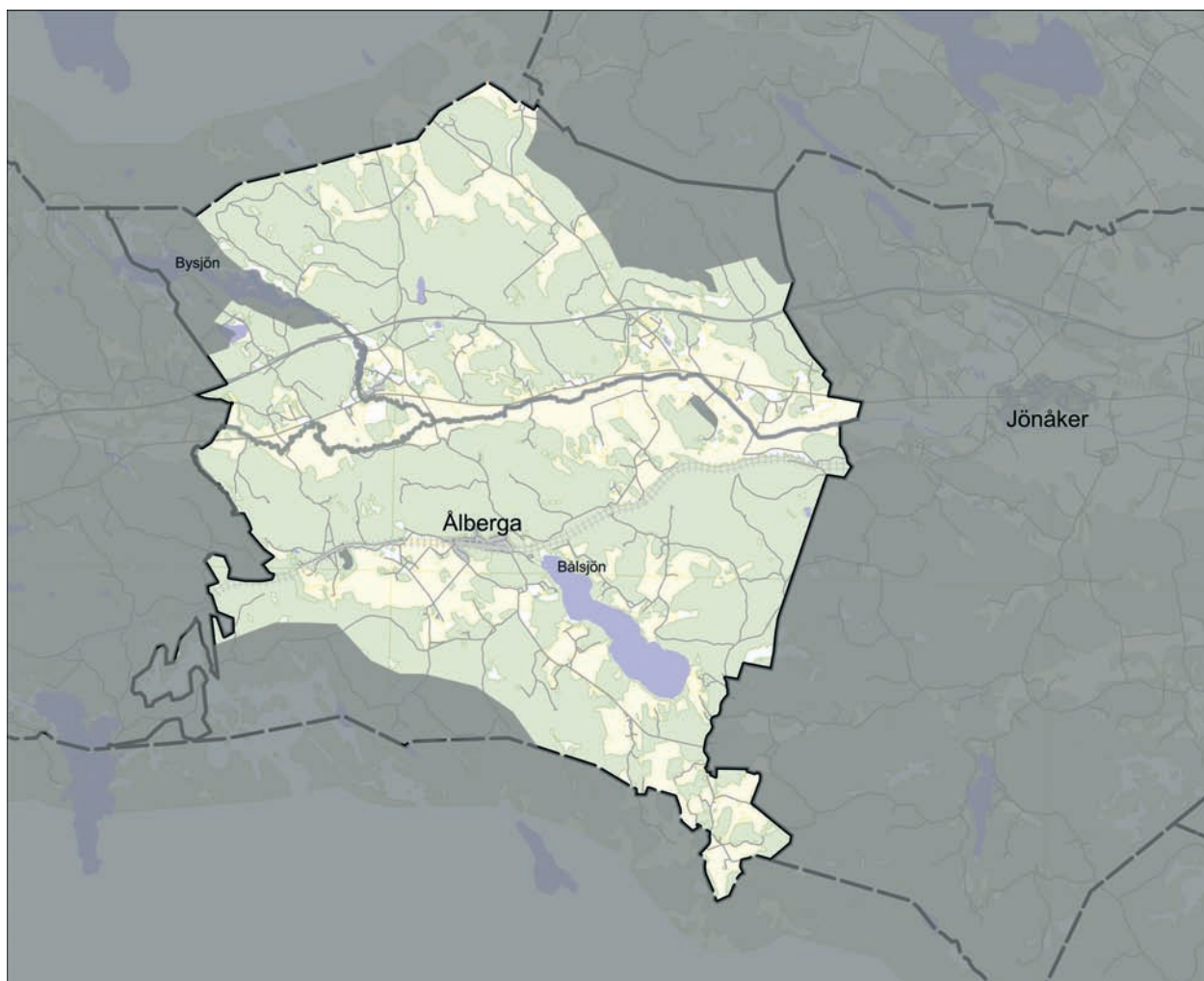

LIS, Ålberga – zon 1

LIS zon 1 gäller inom grönstreckad linje.

LIS, Ålberga – zon 2

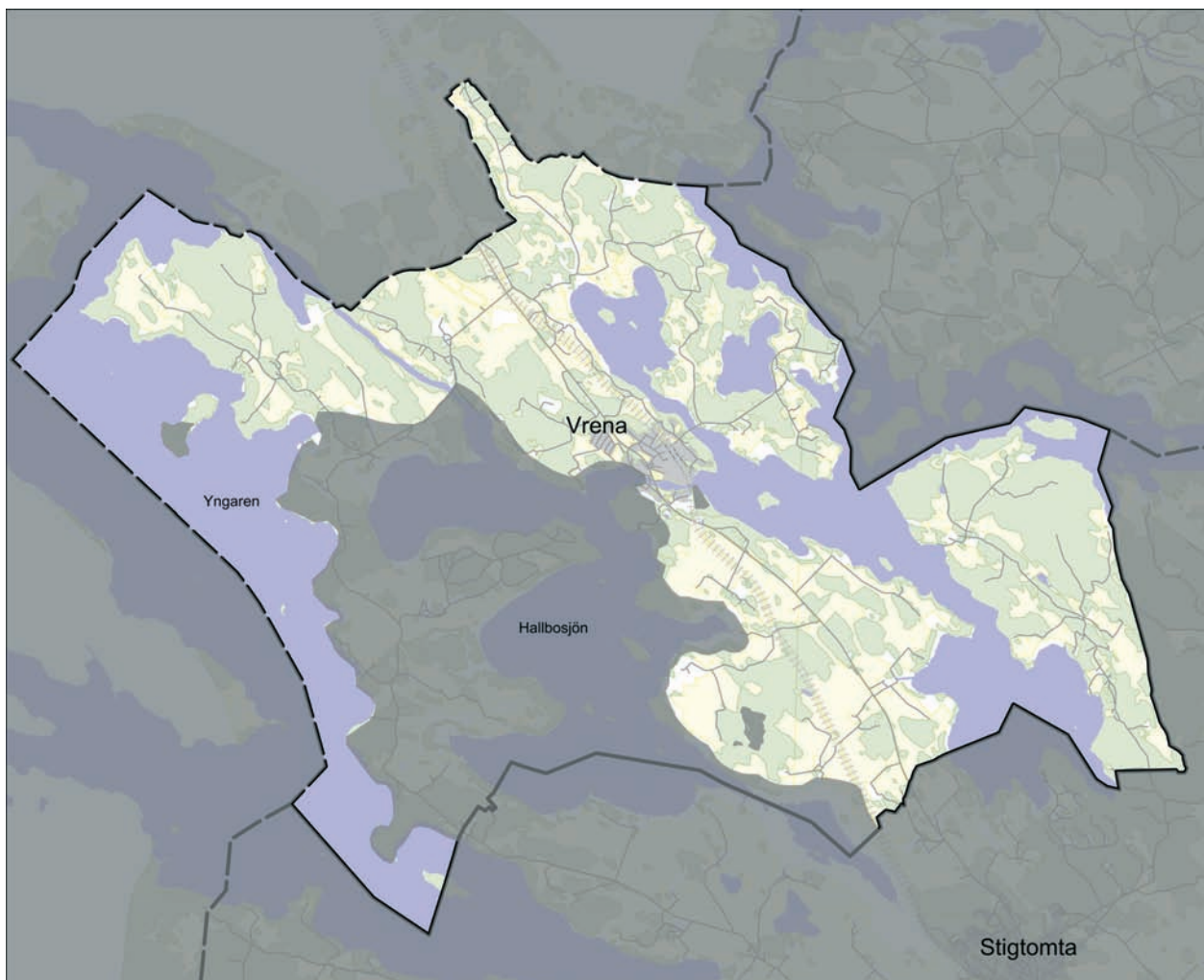

LIS, Vrena – zon 1

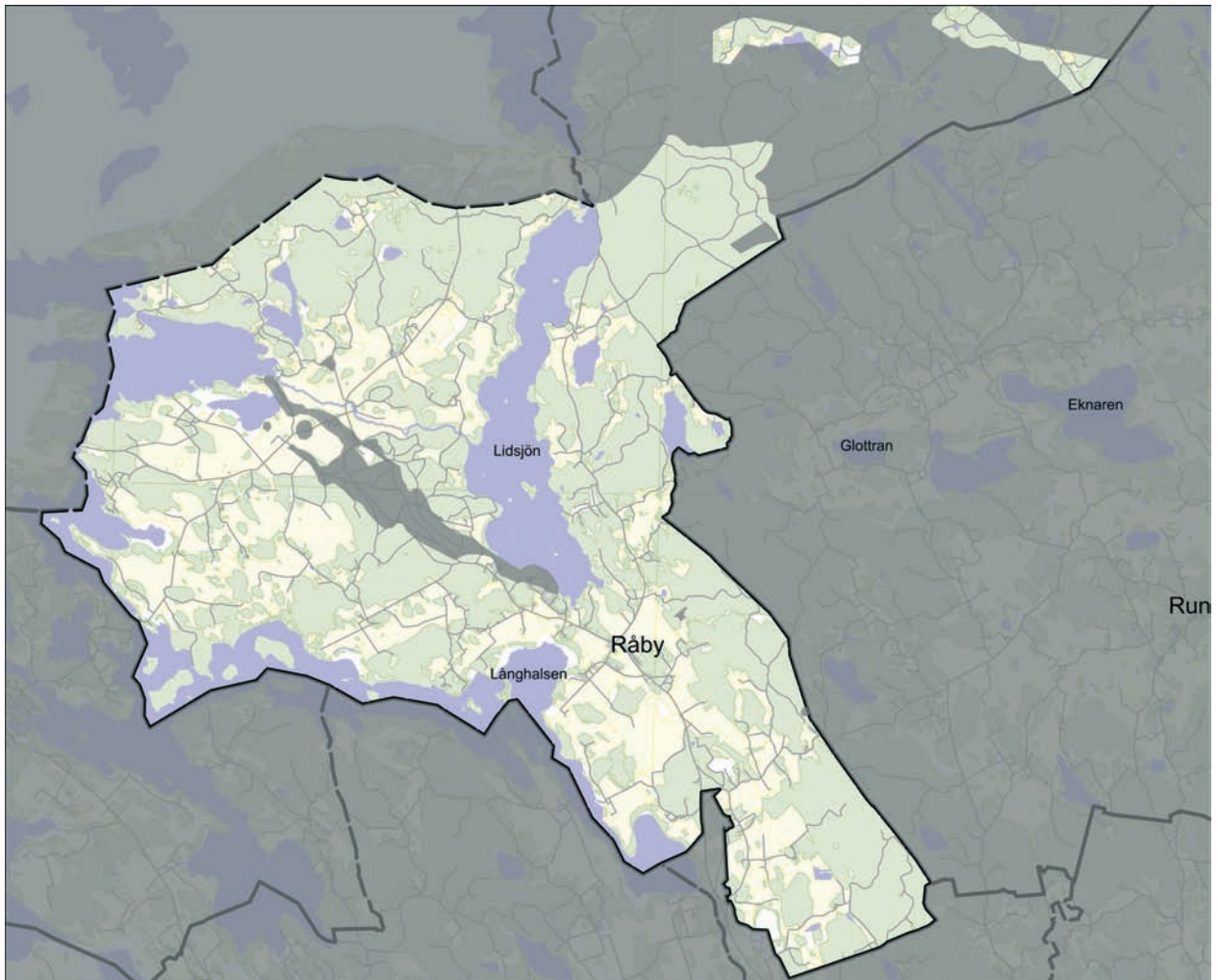

LIS zon 1 gäller inom grönstreckad linje.

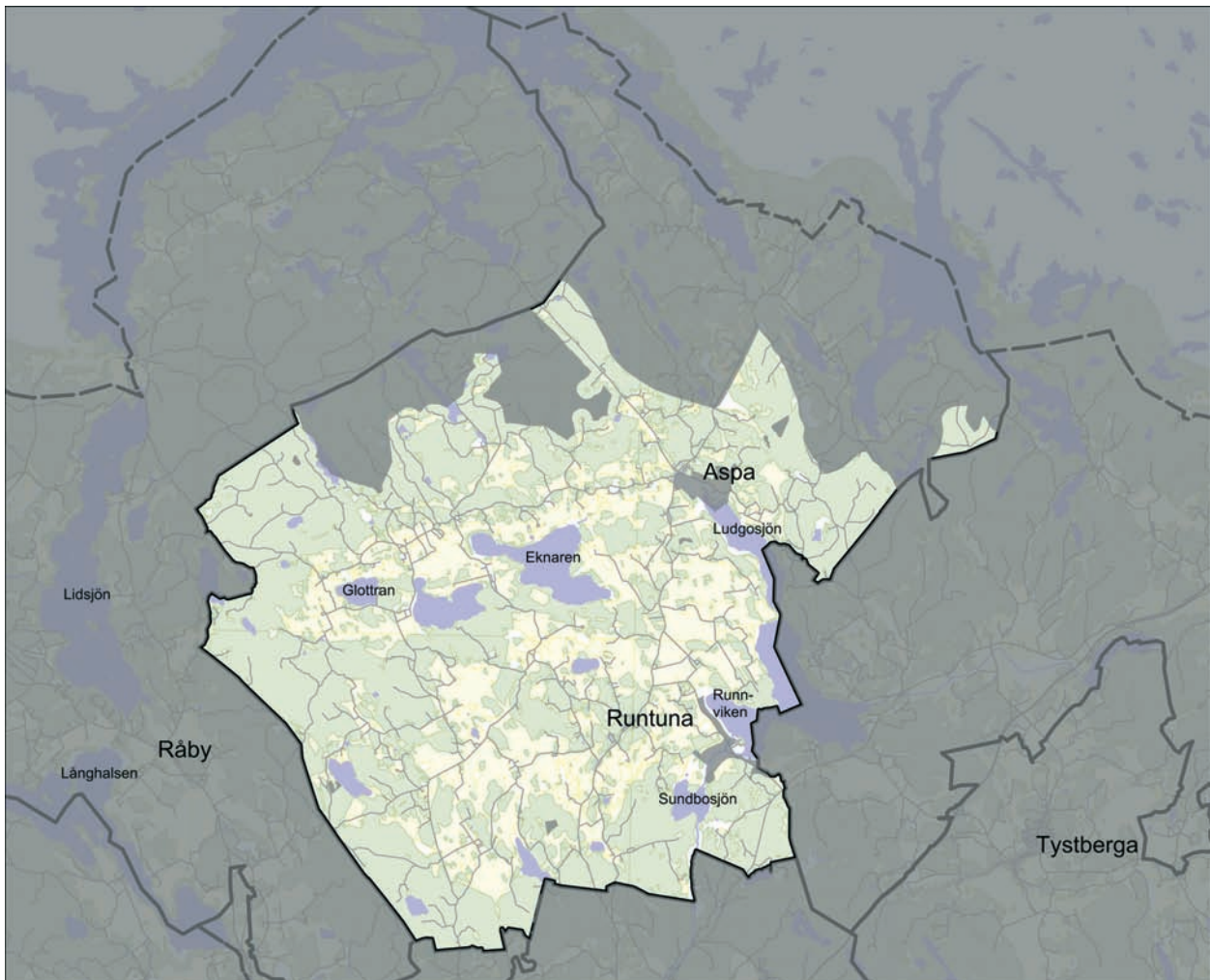
LIS, Vrena – zon 2

LIS, Råby – zon 2

LIS, Runtuna – zon 2

14. Miljö, hälsa och säkerhet

Miljö-, hälso- och säkerhetsfaktorer ska belysas tidigt i kommunens olika samhällsplaneringsfrågor. Planläggning ska ske på ett sådant sätt att människors hälsa och välbefinnande säkerställs. Denna form av inriktning på samhällsplaneringen ska bidra till att minimera risker och sårbarhet i samhället samt att säkerhet och trygghet beaktas tidigt i processen. Naturvårdsverkets riktlinjer och miljökvalitetsnormer ska användas i alla tillämpliga områden som rör samhällsplaneringen, i synnerhet för områden som rör buller och vibrationer, luftkvalitet, samt markföroreningar och vattenkvalitet.

Störande verksamheter

Exempel på störande verksamheter är industrier, reningsverk, lantbruk, täkter, deponier och verkstäder. Dessa kan orsaka störningar som till exempel buller, vibrationer och lukt. Vid planering och nylokalisering ska väl anpassade skyddsavstånd användas. Vid planering och lovprövning ska särskild hänsyn tas till känsliga grupper och verksamheter.

Buller

Vid nybyggnation ska byggnader och utomhusmiljö anpassas för att klara gällande bullerriktvärden för bostäder (enligt riksdagsproposition 1996/97:53, Infrastrukturinriktning för framtida transporter) :

- 30 dB(A) ekvivalent ljudnivå inomhus
- 45 dB(A) maximal ljudnivå inomhus nattetid
- 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå utomhus (vid fasad)
- 70 dB(A) maximal ljudnivå vid uteplats i anslutning till bostad

Avsteg kan ske vid så kallade kommunikationsnoder eller i centrala Nyköping. Då ska detta kompenseras genom tyst/ljuddämpad sida eller andra åtgärder. För att mildra bullerstörningar finns olika möjligheter att kombinera skyddsavstånd med åtgärder som skärmning, uteplatser som vänder sig bort från bullret samt anpassade fönster och fasader.

Luftföroreningar

För luftkvaliteten utomhus finns nationella miljökvalitetsnormer för bland annat kvävedioxid, svaveldioxid och partiklar. De luftföroreningar som finns i Nyköpings kommun har bland annat bildats utanför landets gränser men även lokala källor som trafik och småskalig vedeldning påverkar luftkvaliteten. Vedeldning innebär även utsläpp av flera hälsoskadliga ämnen. Mätningar under 2009 av kvävedioxid samt PM₁₀ på Repslagaregatan i Nyköpings kommun visade att gällande miljökvalitetsnormer underskreds.

Magnetfält

Socialstyrelsen, Arbetsmiljöverket, Elsäkerhetsverket och Boverket har ställt upp följande rekommendationer angående magnetfält vid samhällsplanering och byggande:

- Sträva efter att utforma eller placera nya kraftledningar och elektriska anläggningar så att exponering för magnetfält begränsas.
- Undvik att placera nya bostäder, skolor och förskolor nära elanläggningar som ger förhöjda magnetfält.
- Sträva efter att begränsa fält som starkt avviker från vad som kan anses normalt i hem, skolor, förskolor respektive aktuella arbetsmiljöer.

Markradon

Markradonförhållanden redovisas på kommunens markradonkarta (radonriskkarta) från 1989. På kartan redovisas hög-, normal- och lågriskområden för eventuell förekomst av radon. Inom stora delar av kommunen finns risk för markradonproblem. Risken ska alltid beaktas vid planläggning och lokalisering av bebyggelse m.m. inom hög- och normalriskområde. Med radonsäker grundläggning och rätt utformning av byggnaden kan även högriskmark bebyggas utan orimliga merkostnader. Så hög strålning från marken att den inte är lämplig för exempelvis lekplats förekommer bara på ett fåtal platser. Dessa bör inte bebyggas.

Transport av farligt gods

Innan beslut som berör transporter av kvantiteter farligt gods genom tätorter bör riskanalyser göras och särskild hänsyn tas till eventuella risker för närboende. I Nyköpings tätort ska den fördjupade översiktsplanens riktlinjer gälla.

Övriga underlag som bör vara vägledande för beslut:

- Räddningsverkets Sverigeatlas med rekommenderade färdvägar för transporter av farligt gods 2008), för senaste publikation kontakta Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB.
- Sårbarhetsklassificering av grundvattnet i Nyköpings kommun (1990).
- Räddningstjänstens riskanalys och beredskapsplanering.
- Riskpolicy för markanvändning intill transportleder för farligt gods, Länsstyrelserna 2006.

För mer information, se länsstyrelsens beredskapsplan.

Skred och översvämning

Områden med risk för skred:

I lerområden med förutsättningar för höga skjuvspänningar och/eller höga portryck krävs normalt att stabiliteten bedöms med hjälp av undersökningar och beräkningar.

I lerområden med ringa lutning, små avrinningsområden och ingen belastning och där det bedöms som mycket liten sannolikhet för instabilitet ska bedömning för risk kunna utgå från erfarenhetsbaserad bedömning utförd av geotekniker. Stabilitetsberäkningar kan behöva utföras i vissa fall.

I områden med fast mark, berg i dagen, morän, friktionsjordar etc. ska stabiliteten för omgivande jordar beaktas i samband med åtgärder som påverkar omgivningen, exempel sprängning och infiltration.

Områden med risk för översvämning:

Inga nya bostäder eller samhällsviktiga anläggningar bör uppföras i områden med risk för översvämning utan åtgärd. Byggnader ska normalt höjdsättas och konstrueras så att den klarar högsta bedömda högvattenyta utan större skada. Enklare byggnader eller byggnadsdel kan placeras lägre om man bedömer skaderisken som liten.

Uppgifter om aktuell högvattenyta kan inhämtas från kommunen.

De geotekniska förutsättningarna ska alltid beaktas vid lokalisering av bebyggelse m.m. Kommunens skredriskinventering ska vara vägledande vid lokalisering och krav på undersökning.

Vid lokaliseringsprövning där risk för skred föreligger ska lov inte medges innan en undersökning av markförhållandena är genomförd. Vid lokalisering där risk för översvämning samt översvämning föreligger ska lov endast medges om skaderisken bedöms som liten.

Förorenade områden

Föroreningar kan finnas i mark, grundvatten, ytvatten, sediment samt i byggnader och anläggningar. Genom bland annat länsstyrelsens inventering har många av de förorenade områdena identifierats, men detta är ett ständigt pågående arbete där nya förorenade områden upptäcks kontinuerligt. Nyköping har genom sin långa industrihistoria många områden som är förorenade. Samhällsplaneringen har en viktig uppgift att ta hänsyn till och om möjligt sanera kända föroreningar för att fortsatt spridning till människa och miljö ska kunna undvikas. Länsstyrelsen och kommunens miljöenhet kan lämna upplysningar om vilka platser som kan vara eller misstänks vara utsatta för föroreningar.

Studsvik

Studsvik verksamhetsområde är beläget ca 20 km Nordost om Nyköpings tätort. Området är detaljplanlagt och inom området bedrivs kärnteknisk

verksamhet som innebär vissa restriktioner för omgivningen.

Inom en radie på 2 km från anläggningen finns en skyddszon som innebär restriktioner mot tillkommande bebyggelse. Vid lokaliseringsärendet inom denna zon ska samråd ske med länsstyrelsen i enlighet med PBL12:4. **(8)**

Inom planeringszonen 3-5 km från anläggningen bör ingen ny sammanhållen bebyggelse planläggas så länge som Studsviksanläggningen klassas som hotkategori 2. **(9)**

Försvaret

Totalförsvaret

Av sekretesskäl redovisas enbart intresseområden för totalförsvaret i översiktsplanen. I de fall försvarets intressen berörs i plan- eller lovärenden sker en särskild prövning av bygg- och tekniknämnden. Om kommunen fattar beslut som inte är i överensstämmelse med försvarets intressen kan beslutet komma att överprövas av länsstyrelsen.

Beredskapsplanering och krishanteringsförmåga

Enligt kommunens beslut i samråd med Länsstyrelsen är området kring Skavsta flygplats skyddsområde. I övriga delar av kommunen ställs inga krav på skyddsrum vid nybebyggelse. De hemskyddsområden som tagits fram ska gälla.

Djurhållning

Stora djurgårdar kan störa boende genom lukt, ljud från ventilationsanläggningar, flugor samt spridning av allergener (hästgårdar). Boverket har utarbetat en vägledning för planering för och invid djurhållning. Vägledningen har tagit hänsyn till att domstolarna i allt mindre utsträckning tar hänsyn till riktlinjer från centrala myndigheter om fasta skyddsavstånd mellan djurhållning och känsliga miljöer. Domstolarna gör oftare bedömningar mot bakgrund i faktiska förhållanden i närområdet och de krav som kommer till uttryck i plan- och bygglagen och Miljöbalken.

Rekommendationer

("X")= objektet finns geografiskt markerat på kartbilaga.

Räddningstjänstens insatsförmåga ska beaktas vid lokalisering av bostäder och verksamheter. I vissa fall kan särskilda åtgärder behöva vidtas för att minska skador på liv, hälsa och miljö samt för att hantera utrymning, brandvattenförsörjning och tillgänglighet.

Buller

Vid nybyggnation ska byggnader och utomhusmiljö anpassas för att klara gällande bullerriktvärden för bostäder. Avsteg kan ske vid så kallade kommunikationsnoder eller i centrala Nyköping. Då ska detta kompenseras genom tyst/ljuddämpad sida eller andra åtgärder.

Vibrationer

För vibrationer från järnväg ska nivån 0,4 mm/s (RMS 1-80 Hz) följas vid nybyggnation.

Höga flöden

Byggnader och samhällsviktiga funktioner ska normalt höjdsättas och konstrueras så att den klarar högsta bedömda högvattenyta utan större skada. Längs Östersjökusten bedöms 2 meter över gällande normalvattenstånd vara en inriktningshöjd vid bedömningar. Vid större nyetableringar kan krav på översvämningstudredning ställas. Enklare byggnader eller byggnadsdel kan placeras lägre om konsekvenserna bedöms som små.

Radon

Markradonrisken ska alltid beaktas vid lokalisering av bebyggelse m.m. inom hög- och normalriskområde. Vid planläggning av normal-, och högriskområden för radon ska mätningar inom området genomföras och redogöras i planbeskrivning tillsammans med anvisningar om lämplig grundläggningsmetod.

Förorenade områden

Vid ärenden eller frågor om mark-, bygg-, eller rivningslov i förorenade områden ska yttrande begäras från kommunens miljöenhet. Vid detaljplaneläggning i förorenade områden ska föroreningens omfattning, saneringsåtgärd, kostnad för sanering och vem som ska ta kostnad för saneringen vara klarlagt innan detaljplanen antas.

Störande verksamhet

Vid lovgivning utanför planlagt område ska samråd ske med kommunens miljöenhet i frågor som rör miljöfarlig verksamhet, förorenad mark samt lokalisering av bostadsbebyggelse med hänsyn till störande verksamhet.

Vid lokaliseringsprövning i områden med störande verksamhet ska väl anpassade skyddsavstånd användas. Särskild hänsyn ska tas till känsliga grupper och verksamheter.

Farligt gods

Inom 150 meter från vägar och järnvägar som är rekommenderade för farligt gods kan särskild riskanalys komma att krävas innan exploatering.

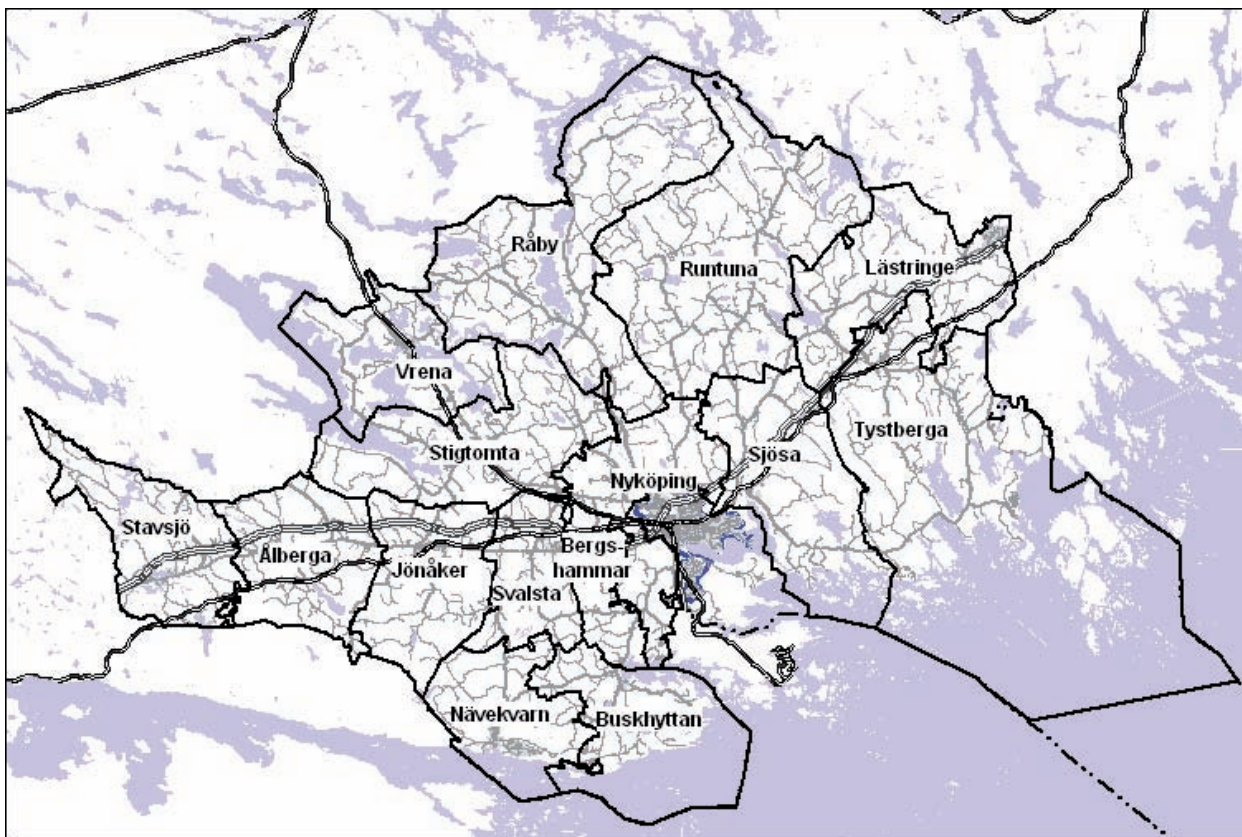
(8) Skyddzon, Studsvik PBL 11:12

Restriktioner mot tillkommande bebyggelse. Vid lokaliseringsärende inom denna zon ska samråd ske med länsstyrelsen i enlighet med PBL11:12.

(9) Planeringszon, Studsvik PBL 11:12

Inom planeringszonen 3-5 km från anläggningen bör ingen ny sammanhållen bebyggelse planläggas så länge som Studsviksanläggningen klassas som hotkategori 2.

15. Byggande

Kommunen eftersträvar en ökad befolkning i alla orter och möjlighet till boende på landsbygden för att stärka underlaget för service och kollektivtrafik. Detta kan ske dels genom ny bebyggelse, dels genom att allt fler människor väljer att bosätta sig permanent i sitt fritidshus.

Ny sammanhållen bebyggelse rekommenderas i lägen där förutsättningarna är goda att till rimliga kostnader ordna service, acceptabel trafikförsörjning och goda VA-lösningar. Stor hänsyn ska tas till platsens natur- och kulturvärden samt till friluftslivets intressen. Byggnader ska anpassas till landskapsbild och omgivande bebyggelse.

Det ska finnas möjlighet att bosätta sig vid kusten och skärgården. En bofast befolkning i våra kust och skärgårdsområden är av stor betydelse för en levande landsbygd och kultur.

Planläggning

- Krav på detaljplan råder för ny sammanhållen bebyggelse om fler än nio (9) hus.
- Krav på detaljplan kan hävdas för enskilda byggnader och anläggningar som ska ligga:
 - i större orter eller i sammanhållen bebyggelse.
 - i randzon till större orter eller till sammanhållen bebyggelse.
- Krav på detaljplan kan hävdas när det råder bebyggelsestryck.
- Krav på detaljplan kan hävdas för enskild byggnad eller anläggning vars användning kan medföra betydande miljöpåverkan.
- Krav på detaljplan kan hävdas för att reglera utbyggnad även vid enstaka ny byggnad/anläggning i syfte att säkerställa enskilda eller allmänna intresse.

Bygglovplikt i sammanhållen bebyggelse utanför detaljplan

Små tillbyggnader, komplementbyggnader, murar och plank i anslutning till en- och tvåbostadshus är under vissa förutsättningar lovbefriade i områden utan detaljplan. Lovbefrielsen gäller inte inom sammanhållen bebyggelse där omfattningen av byggnadsverk är betydande. Lovbefrielse enligt 6 kap 6§ plan- och bygglagen gäller därför inte följande områden:

- Alla platser med sammanhållen bebyggelse i anslutning till områden med detaljplan.
- Koppartorp i Tunaberg, två områden
- Östra Bränn-Ekeby i Nicolai
- Tuna Kyrkby och Tuna Skolby i Tuna
- Vrena Kvarn i Vrena
- Tista Slott i Bärbo
- Råby i Råby-Rönö
- Lid i Lid
- Påljungshage i Helgona
- Skansholmen i Svärta
- Lappetorp i Svärta
- Sävö i Bälunge

Lovgivning/lokaliseringsprövning

Ny bostadsbebyggelse

Ny permanentbostad bör lokaliseras i närheten av befintliga helårsbostäder eller i närheten av större väg. Byggnaderna ska anpassas till platsens förutsättningar bl.a. med tanke på omgivande bebyggelse och tomtens storlek.

I områden där räddningstjänstens ordinarie beredskap inte räcker till kan speciella säkerhetshöjande åtgärder krävas för att uppnå godtagbar brandskyddsnivå. En sådan åtgärd kan vara installation av sprinkler. Kraven kan också gälla i en byggnad där någon bedriver verksamhet och

- där sannolikheten för brand är stor på grund av särskilda brandrisker eller
- där en brand kan bli för intensiv för att räddningstjänsten ska kunna bekämpa den framgångsrikt.

För grupper av bostadsbebyggelse bör vatten- och avloppslösningar samordnas. Husen bör även etableras i rimlig närhet till allmänna vägar med kollektivtrafik.

Vid lov- eller lokaliseringsprövning för ny anläggning eller byggnad och där risk föreligger för betydande miljöpåverkan på mark- och vattenområde, kan krav på miljökonsekvensbeskrivning ställas innan lov eller tillståndsgivning av verksamhet kan medges.

Riskområden

Byggnad ska höjdsättas och konstrueras så att den klarar högsta bedömda högvattenyta utan större skada. Enklare byggnader eller byggnadsdel kan placeras lägre om man bedömer konsekvenserna som små.

Vid lokaliseringsprövning i skredriskbenägna områden se rekommendationerna i kapitlen Miljö, Hälsa respektive Säkerhet.

Vid planläggning närmare än 150 meter från riskobjekt eller led för farligt gods ska tidigt samråd hållas med räddningstjänsten avseende riskhänsyn och behov av eventuell riskanalys.

Förorenade områden

För att kunna bedöma om det är lämpligt att bygga i eller i närheten av ett förorenat område kan kommunen kräva att markprover tas. Vid ärenden eller frågor om mark-, bygg-, eller rivningslov i förorenade områden ska yttrande begäras från kommunens miljöenhet.

Avloppsrening

Avloppsrening ska ske i enlighet med naturvårdsverkets riktlinjer för mindre avlopp och vara dimensionerat för åretruntbruk.

Dagvatten

Vid nyexploatering och om möjligt även vid ny- eller ombyggnad i övrigt ska normalt lokalt omhändertagande av dagvattnet ske. Recipientens känslighet och dagvattnets föroreningsgrad ska styra hur dagvattnet hanteras.

Buller och vibration

Buller och vibrationer ska undersökas och redovisas som underlag för beslut om eventuell lokalisering av ny bebyggelse. För järnväg 200 m För E4 150 m.

Vid lokalisering i närhet till transformatoranläggningar bör risken för störning beaktas.

Tillståndsplikt längs vägar och järnvägar

Inom ett avstånd av tolv meter från allmän väg får inte anläggningar och större åtgärder som påverkar trafiksäkerheten utföras utan länsstyrelsens tillstånd. För följande större vägar är avståndet utökad:

- E4 50 m
- Rv 53 (Idbäcksrondellen) 50 m
- Rv. 53 (övriga delar) 30 m
- Rv 52 30 m
- Järnväg 30 m från spårmit

Kraftledningar

Inom 25 m från allmän kraftledning ska samråd ske med ledningsägaren. Statens energiverk anger ett skyddsavstånd på upp till 10 meter för befintlig och planerad bebyggelse. Inom 200 meter från luftledning ska hänsyn tas till möjlighet att genomföra flygburen besiktning med helikopter.

Ny fritidsbebyggelse

Kommunens fritidshusområden har ofta en utmärkande och trivsam karaktär.

En anpassning till större byggrätter bedöms möjlig för fritidshusområden där VA-lösningar kan lösas gemensamt och utifrån en dimensionering som möjliggör året runt-bruk för familjens samtliga medlemmar.

Genomförande av utökade byggrätter sker på fastighetsägarnas initiativ och bekostnad genom utredning i varje särskilt fall för att belysa konsekvenserna.

Prövning sker genom ändring av detaljplan.

Enstaka nya fritidshus bör främst lokaliseras i anslutning till befintlig bebyggelse.

Utänför planlagt område föreslås ingen generell begränsning av byggnadernas storlek. Byggnaderna ska anpassas till platsens förutsättningar bl.a. med tanke på omgivande bebyggelse och tomtens storlek.

Prövning ska göras i varje respektive fall.

I områden med riksintresse för friluftslivet får nya fritidshus endast tillkomma som komplement till befintliga grupper av fritidshus.

Områden med värdefulla karaktärsdrag

Nyköpings Nikolai: -Fredön, (Linudden och Örstignäs se Föp Nyköping)

Nyköping/ Alla Helgona med Svärta: -Ängstugan, Marsö, Romholmen, Skansholmen

Tunaberg: -Ladängen

Tystberga: -Risö

Placering och utformning av byggnader

Placering av nya byggnader bör ske i traditionella lägen så att de passar in i landskapet. Det kan t.ex. ske i gränslandet mellan åker och skog eller på en väl dränerad höjd.

Tomtplats och byggnader ska anpassas till de terrängförhållanden som råder så att markingrepp t.ex. schaktning och utfyllnad undviks.

En fortsatt utveckling av pågående jord- och skogsbruk får inte försvåras.

Utformning och färgsättning av nya byggnader ska ske på ett sätt som passar både för byggnaden som sådan och för omgivningen på platsen så att en god helhetsverkan uppnås. Nya byggnader i direkt anslutning till eller med tydlig koppling till befintlig bebyggelse anpassas till byns eller husgruppens mönster och karaktär. Nya byggnader bör följa den lokala bebyggelsestraditionens förutsättningar, vilket normalt innebär att lokal bebyggelsestradition tillämpas i proportioner, volymer, material och färger.

16. Kust och skärgård

Södermanlands skärgård – däribland Nyköpings skärgård – är speciell på så sätt att den i hög grad är orörd och oexploaterad. I jämförelse med kusten i Stockholm och Östergötlands län är Södermanlands stränder, med undantag för Oxelösunds kuststräcka, den i särklass minst ianspråktagna. En historisk förklaring till att skärgården är så obebyggd är bl.a. att skärgårdsmarken tillhör större slott och herresäten vilka önskade behålla ägorna intakta. Därmed har skärgården behållit sin karaktär och orördhet.

Kusten och skärgården är en oerhörd tillgång för kommunen. Kommunen strävar efter en kust- och skärgårdsutveckling som på ett bra sätt tillvarar och lyfter fram dess olika värden. Orördheten ska kombineras med en genomtänkt utveckling med fler boende och besökare. Kusten och skärgården är viktiga kvaliteter bl.a. när det gäller kommunens ambition att växa. Genom att erbjuda en intressant och vacker miljö kan antalet företagsetableringar öka. Nyköpings kust- och skärgårdsområden är attraktiva boplatser och det finns en ökande efterfrågan på nya tomter och på möjlighet att anpassa befintliga fritidshus till permanentboendestandard.

Samtidigt finns andra värden att beakta för att av kust- och skärgårdsområdet ska kunna utvecklas på ett hållbart sätt.

Sjöfart, hamnar och mindre landfästen

Tillgängligheten till kust och skärgårdsområden är viktig ur flera perspektiv. God tillgänglighet på landsidan genom Nyköpings kommun till hamnen i Oxelösund är en viktig förutsättning för fortsatt utveckling av näringslivet.

För övriga skärgårdens del är det främst tillgängligheten till de mellanstora kajerna som är viktiga att säkerställa för mindre nyttotrafik samt fritidsbåtar. Tillgängligheten till dessa är en förutsättning för målet om en levande skärgård.

Kommunen avser prioritera att god tillgänglighet till viktiga leder, hamnar och anläggningar råder samt att markområden som är av betydelse för dess funktion beaktas och eventuellt säkerställs genom planläggning. (S)

Servicepunkter

För att komma ut i skärgården är Nävekvarn en viktig servicepunkt i väster. Svärdsklöva är betydelsefull servicepunkt som komplement till Stendörren och Nynäs i vår östra skärgård.

Svärdsklöva som tidigare har varit en semesterby för en personalförening har potential att bli en stor tillgång i regionen med rekreation, friluftsliv och turism. Utöver detta är Studsvik, Lappetorp, Helgö och Horn platser med viss service som också har potential att utökas.

För kustområdet mellan Sjösa och Vålarö tar kommunen nu fram en Fördjupad översiktsplan.

Rekommendationer

(**"X"**)= objektet finns geografiskt markerat på kartbilaga.

Sjösa - Vålarö

- Ny detaljplaneläggning i området Sjösa till Vålarö ska avvakta att Kommunfullmäktige antar den fördjupade översiktsplanen för området. För enskilda bygglov gäller samma riktlinjer som för övriga kust- och skärgården.

Övrig kust och skärgård

- Öar utan bebyggelse får inte bebyggas.
- Skärgårdsbebyggelsens unika förutsättningar ska beaktas vid lovprövning.

Fritidshus tillåts undantagsvis i området som naturlig komplettering till befintliga grupper av fritidshus.

Placering och utformning av byggnader:

Nya anläggningar eller bebyggelse

- ska ta hänsyn till platsens karaktär och landskapsbild.
- ska utgöra en naturlig komplettering eller avrundning av en befintlig bebyggelsegrupp,
- får ej beröra mark som är av betydelse ur allemansrättslig synpunkt, eller mark som utgör värdefullt närströvsområde för befintlig bebyggelse.
- får inte störa upplevelsen av, för kusten, specifika natur- och kulturvärden.

Båtleder, hamnar och bryggor

Nya bryggor och småbåtshamnar bör lokaliseras till redan ianspråktagna och påverkade vattenområden som inte medför behov av återkommande muddring. Gemensamma lösningar är att föredra framför enskilda.

(**⚓**) Angöringsplats båtar/sjöfart

Områden som är av funktionell betydelse för anöring med båt och anslutning till allmän väg ska inte upplåtas åt ändamål som står i konflikt med dessa behov.

Studsvik

Ett levande kust- och skärgårdsområde inkluderar, utöver möjligheter till rekreation och fritidsaktiviteter, även möjligheter till boende och arbete. Den verksamhet som idag bedrivs i Studsvik är i sin grund kopplad till forskning och möjligheter till verksamhetsutveckling inom detaljplanelagt område. Den måste därför på sikt tryggas, både ur kommunalt och regionalt perspektiv. Kommunens uppfattning är att det planlagda verksamhetsområdet är strategiskt viktigt och att den planlagda marken är en resurs för befintliga och tillkommande verksamheter.

Runt Studsvik finns höga natur- kultur- och friluftslivsvärden. Kommunens inriktning är att verksamhetsområdet ska utvecklas men med stor hänsyn tagen till omkringliggande värden.

(**8**) Skyddzon, Studsvik PBL11:12

Restriktioner mot tillkommande bebyggelse. Vid lokaliseringsärendet inom denna zon ska samråd ske med länsstyrelsen i enlighet med PBL11:12.

(**9**) Planeringszon, Studsvik PBL 11:12

Inom planeringszonen 3-5 km från anläggningen bör ingen ny sammanhållen bebyggelse planläggas så länge som Studsviksanläggningen klassas som hotkategori 2.

17. Planföresättningar och rekommendationer för respektive tätort.

Nyköpings tätort

Befolkningsprognosen fram till 2030 pekar på en ökad befolkningsmängd med 4500 - 8000 personer.

Nyköpings tätort omfattas av en egen fördjupningsplan från 2006. Kommunen har antagit tematiska tillägg under 2010 – en grönstrukturplan och en infrastrukturplan. Tillväxten de senaste åren har till allra största del skett i Nyköpings tätort och etableringstrycket bedöms fortsatt vara störst här. Befolkningsökning kan även noteras i de närliggande tätorterna.

Inriktning för fortsatt planläggning

- Fortsatt utbyggnad av Nyköpings tätort ska ske i enlighet med senast antagen fördjupade översiktsplan.
- För att fortsatt hålla en god planberedskap ska en ny fördjupad översiktsplan som omfattar Nyköpings tätort tas fram. Då tillväxten i framtiden bedöms påverka närliggande orter i ännu större omfattning ska även orterna Bergshammar, Svalsta, Sjösa samt möjligtvis Enstaberga ingå.

Stigtomta

Befolkningsprognos fram till 2030 är oförändrat invånarantal.

Stigtomta ligger endast 10 km från Skavsta och man kan anta att en gynnsam utveckling vid Skavsta flygplats samt Skavsta arbetsområde kan leda till en positiv effekt på befolkningstillväxten. Det skulle innebära att rådande planberedskap kan behövas stärkas för användningsområden verksamheter, service och bostäder.

Teknik

Förutsättningar finns att klara vattenförsörjningen under planperioden.

Stigtomta reningsverk klarar inte högre belastning. Under planperioden planeras Stigtomta avloppsvatten ledas in till Brandholmens avloppsreningsverk med överföringsledning via Jönåker. Ledningsnätet i Stigtomta behöver förstärkas för att säkerställa drift.

Kisäng: Fritidshusområde med enskilt VA. Området

bedöms inte klara större belastning. Möjlighet finns för området att som samfällighet ansluta sig till kommunalt VA.

Inriktning för fortsatt planläggning

- Framtida markanvändningsbehov och efterfrågan som bör tillgodoses är mark för små lägenheter och till viss del mark för enbostadshus samt verksamheter.
- Mark- och vattenområden av strategisk vikt för framtida teknisk försörjning ska säkerställas genom planläggning.
- Strategiska markområden av betydelse för framtida persontrafik utmed TGOJ-banan i form av pendlarparkering, perrong etc. ska beaktas vid planläggning
- Vid utformning av stationsområdena bör hänsyn tas till extra långa godståg.

Bergshammar, Svalsta och Enstaberga

Befolkningsprognos fram till 2030 är mycket positiv. Bergshammar och Svalsta ligger endast ett par kilometer från Nyköping med god tillgänglighet till E4 och med goda förbindelser för kollektivtrafik.

Den tillväxt som idag råder för Nyköpings tätort bedöms vara en starkt bidragande orsak till att en positiv trend även kan förväntas för området Bergshammar, Enstaberga och Svalsta under planperioden 2010-2030.

Teknik

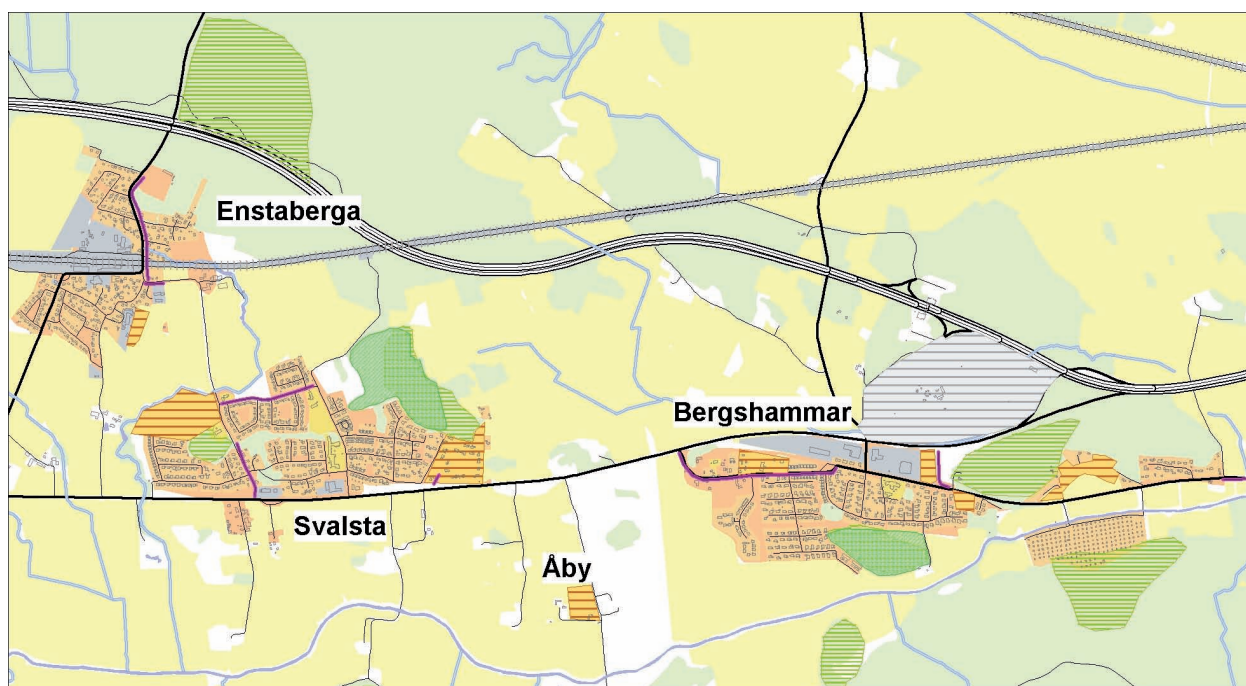
Bergshammar har kommunalt vatten och avlopp. Högåsens vattenverk förser Bergshammar med vatten och avloppsvattnet leds till Brandholmens avloppsreningsverk. Förutsättningar för att klara försörjningen i takt med tillväxt finns. Ledningsnätet i

Bergshammar kommer att behöva byggas ut och på vissa ställen förstärkas.

Ledningsnätet i Svalsta och Enstaberga kommer att behöva förstärkas.

Inriktning för fortsatt planläggning

- För att nå en hög planberedskap fram till 2030 bör en fördjupad översiktsplan utarbetas för Nyköpings tätort och där även Bergshammar-Svalsta och möjligtvis Enstaberga ingår. Den fördjupade översiktsplanen ska ligga till grund för fortsatt utveckling och planläggning av orterna.
- I den fortsatta planläggningen bör det prövas att på sikt skapa en sammanhållen tätort med tillräckligt underlag för goda kommunikationer, service och efterfrågan för såväl lägenheter som enbostadshus bör tillgodoses.

Markanvändning

 Bostäder	 Offentlig verksamhet
 Industri / Verksamhet	 Skolskog
 Jämväg	 Närströvsområde

Planlagd mark

 Planlagd mark för bostäder
 Planlagd mark för industri / verksamhet

Strategisk markanvändning

 Gång och cykel
 VA Vattenledning
 Spillvattenledning
 VA-teknik

Nävekvärn och Skeppsvik

Befolkningsprognosen fram till 2030, pekar på en befolkningsminskning om de senaste årens utveckling fortgår. En bedömning är dock att den naturliga befolkningsutvecklingen utjämnas och befolkningsutvecklingen stabiliseras något fram till 2030.

Kommunen bedömer att Nävekvärn tillsammans med den övriga landsbygden riskerar att förlora många invånare om nuvarande trend fortgår.

En positiv aspekt är att intilliggande fritidshusområde Skeppsvik och Sjöskogen har haft en ökad permanentning under den senaste planperioden vilket väger upp det totala befolkningsnettot.

Boende i Skeppsvik och Sjöskogen utgör därmed ett tillskott till underlaget för serviceutbud i Nävekvärn.

Teknik

Kapacitetsbrist i avloppsanläggningarna bedöms föreligga vid en ökad befolkning. Nävekvärns avloppsreningsverk kommer att behöva byggas ut vid ökade miljökrav och ökad befolkningstillväxt.

Området kring avloppreningsverket kan i och med utbyggnad behöva utökas.

Ledningsnätet i Nävekvärn behöver byggas ut och förstärkas.

Inriktning för fortsatt planläggning

- Fortsatt planläggning av Nävekvärn ska ske på ett sätt som bidrar till en naturlig utveckling av samhället och befintliga bebyggelsestråk. Läget vid Bråviken och den kulturhistoriska miljön bör tas till vara vid fortsatt utbyggnad.
- Utredningszon/reservat för ny väg mellan Nävekvärn och Kvarsebo ska anges som strategiskt markområde för kommunikation.
- Mark- och vattenområden av strategisk vikt för framtida teknisk försörjning ska säkerställas genom planläggning.
- Framtida markanvändningsbehov och efterfrågan som bör tillgodoseas är mark för små lägenheter.

Tystberga

Befolkningsprognosen fram till 2030, pekar på en befolkningsminskning om de senaste årens utveckling fortsätter. När Ostlänken byggs ut med en ny station i Vagnhärad förväntas befolkningsutvecklingen plana ut och vändas till svagt positiv.

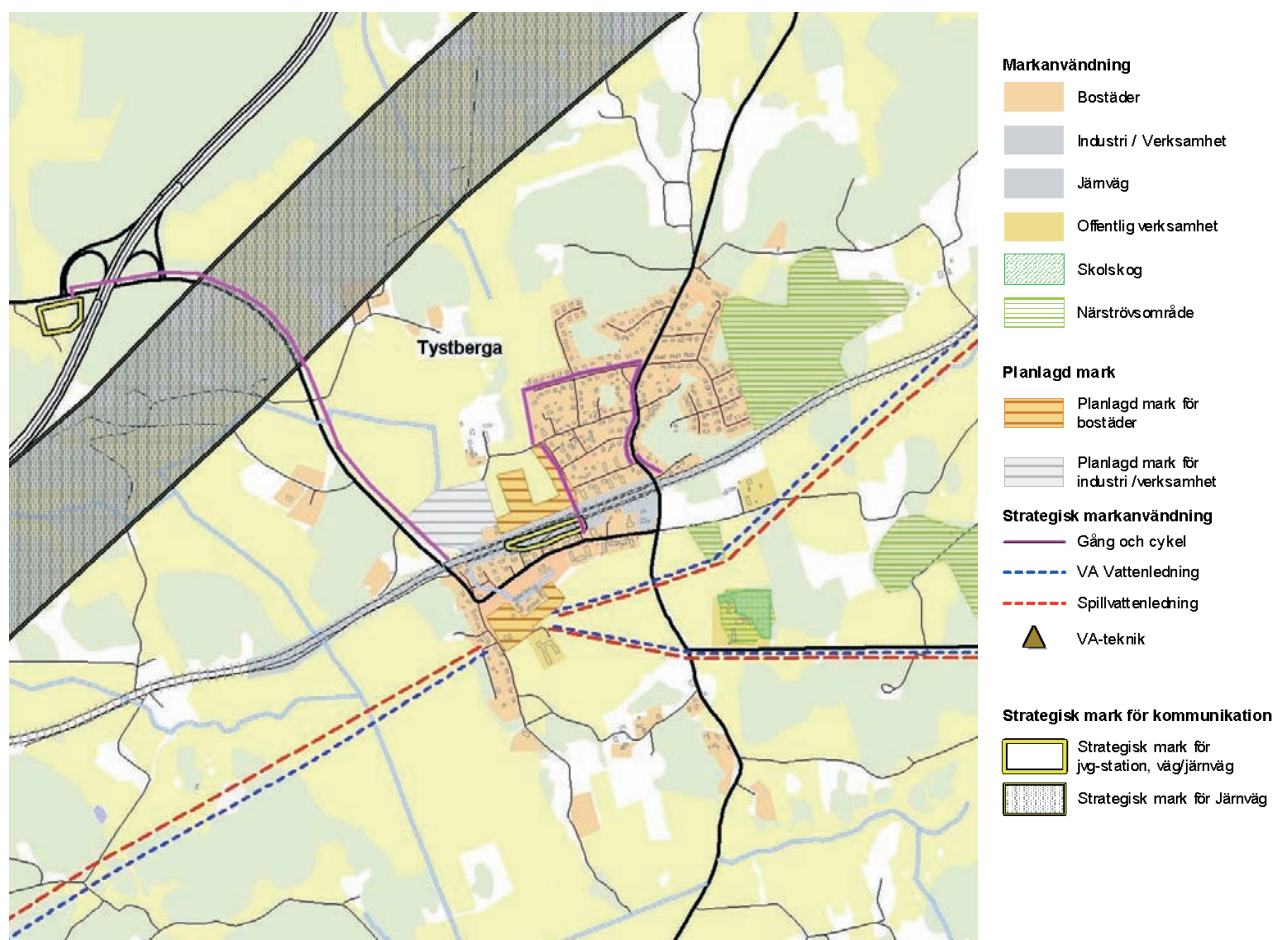
Teknik

Vattenförsörjningen avses ses över för att inom planperioden förse Tystberga med vatten från Högåsens vattenverk.

Ledningsnätet behöver förstärkas.

Inriktning för fortsatt planläggning

- En fortsatt utbyggnad av Tystberga ska företrädesvis ske genom förtätning och på ett sådant sätt att samhället knyts samman med skolområdet.
- Pendlarparkeringen vid Tystberga trafikplats bör byggas ut. Även upplevelsen av tryggheten genom t.ex. belysning bör förbättras vid pendlarparkeringen.
- Det finns behov av en gång- och cykelväg längs med väg 771 mellan Tystberga och trafikplatsen.

Vrena

Vrena tätort har haft en nedåtgående befolkningstrend de senaste 20 åren, något som tyvärr har förvärrats under den senaste planperioden. En stor del av den senaste utvecklingen kan kopplas till den industrinedläggning som har skett. Rådande trend fram till 2030 pekar på en befolkningsminskning i orten.

Vrena har många av de förutsättningar som kan förknippas med ett attraktivt boende. Orten är omgiven av flera sjöar och har förutsättningar för ökad verksamhet av olika slag. Tillgängligheten via kollektivtrafik är begränsad till de busslinjer som trafikerar sträckan Nyköping-Katrineholm.

För landsbygden och dess utveckling är Vrena en viktig ort för möjlighet till kommunal service och viss handel.

Teknik

Under planperioden planeras avloppsvattnet att ledas in till Brandholmens avloppsreningsverk, via Stigtomta ledning. En spillvattenledning från Björkvik, Katrineholmskommun, leds via Yngaren till Vrena avloppsverk.

Ledningsnätet i Vrena behöver förstärkas för att säkerställa framtida drift.

Inriktning för fortsatt planläggning

- Det finns behov av mark för små lägenheter som bör tillgodoses.
- Strategiska markområden av betydelse för framtida persontrafik utmed TGOJ-banan i form av pendlarparkering, perrong etc. ska beaktas vid planläggning.
- Vid utformning av stationsområdena bör hänsyn tas till extra långa godståg.
- Vrena berörs till vissa delar av landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Se strandskyddsavsnitt.

Jönåker

Befolkningsprognos fram till 2030 är neutral till något positiv.

Jönåker har haft en ganska stabil men svag befolkningsutveckling de senaste 20 åren med en ökning om ca 80 personer vilket skulle kunna innebära att samhället växer sakta men stadigt fram till 2030. Ett antal olika verksamheter finns etablerade i orten och dess goda tillgänglighet till både Norrköping och Nyköping via E4:an stärker förutsättningarna för fortsatt tillväxt på lång sikt.

Kollektivtrafikens förutsättningar bedöms som goda med förbehållet om att tillgängligheten via kollektivtrafik är begränsad till de busslinjer som trafikerar sträckan Nyköping- Jönåker-Katrineholm samt Nyköping-Jönåker-Strömsfors/Krokek (Norrköpings kommun).

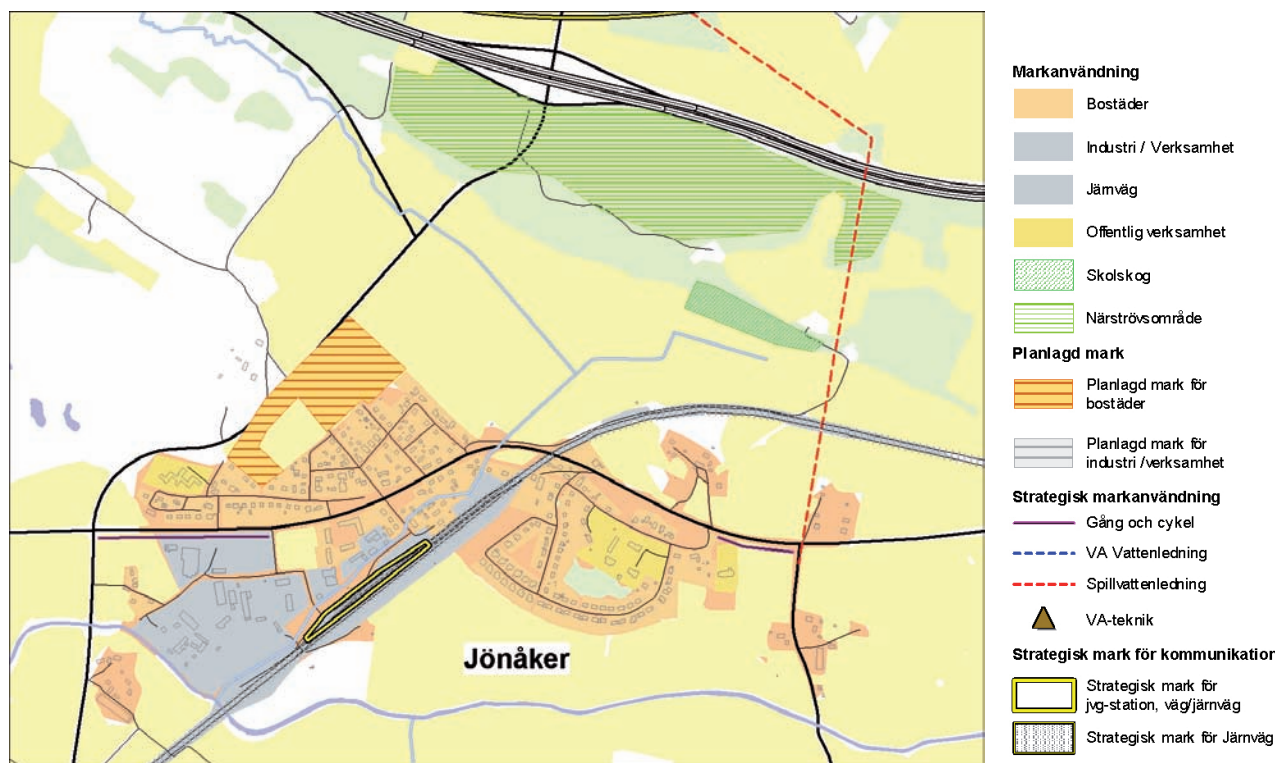
Teknik

Förutsättningar finns att klara VA-försörjningen. Ledningsnätet behöver förstärkas. Dagvattenhanteringen för området är viktig för att minimera översväm-

ningsriskerna. Behov av en ny överföringsledning för avlopp från Stigtomta kan finnas

Inriktning för fortsatt planläggning

- Ny mark bör planläggas för 30-40 bostäder för att tillgodose kommande behov av nya bostäder och mark för verksamheter.
- Förutsättningarna för att bygga Ostlänken ska säkras genom att reservatområde anges i översiktsplanen samt justeras i enlighet med det förslag till järnvägssträckning banverket lämnar till regeringen för prövning.
- Risk för höga flöden av dagvatten ska uppmärksammas vid planläggning.
- Strategiska markområden av betydelse för framtida persontrafik utmed Södra stambanan i form av pendlerparkering, perrong etc. ska beaktas vid planläggning.
- Vid utformning av stationsområdena bör hänsyn tas till extra långa godståg.

Sjösa

Befolkningsprognos fram till 2030 är positiv.

Befolkningsutvecklingen utmed kommunens kustområde har varit relativt stark under lång tid och har nått en topp i samband med tillkomsten av bebyggelseutvecklingen vid Lappetorp – Horn - Brannebol som har Sjösa som närmaste ort.

Med tanke på den befolkningstillväxt som kan tänkas uppstå i Nyköping under perioden 2010-2030 bedöms att en del av befolkningstillväxten även kommer Sjösa till del varför rådande planberedskap för bostäder bedöms som låg.

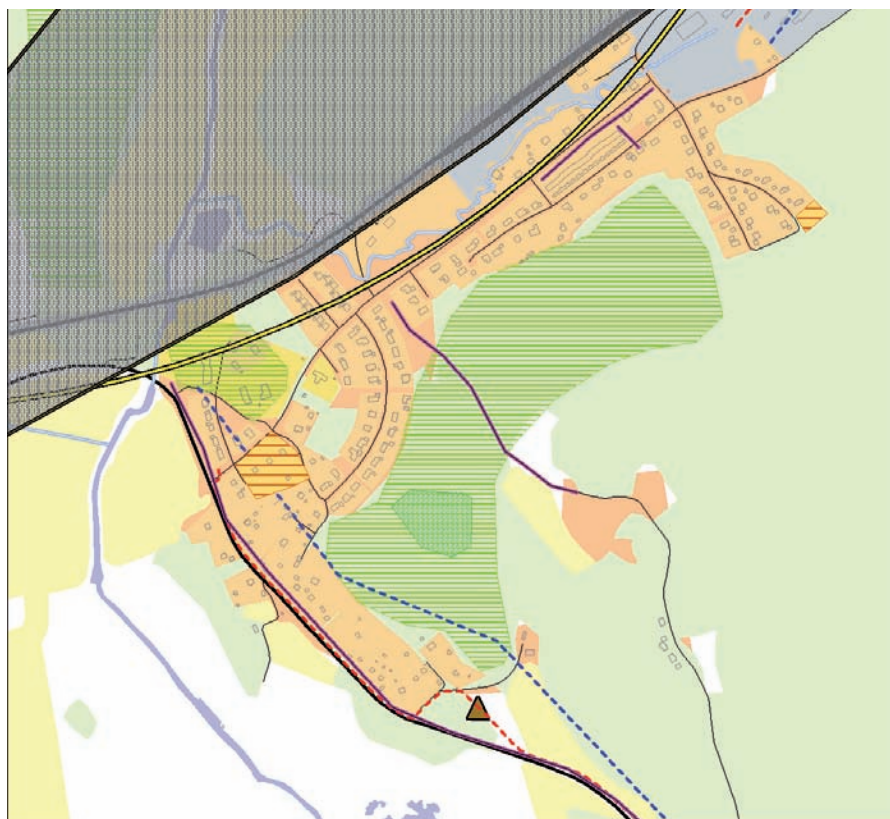
Teknik

Förutsättningar finns att klara VA-försörjningen. Sydöstra delarna av Sjösa samhälle saknar kommunalt VA.

Ledningsnätet kan behöva förstärkas under planperioden. Ny överföringsledning kommer att byggas ut utmed kustvägen mot Horn-Vålarö och kan även behöva anläggas mot Lästringe.

Inriktning för fortsatt planläggning

- För att nå en hög planberedskap fram till 2030 bör en fördjupad översiktsplan utarbetas för Nyköpings tätort och där även Sjösa ingår. Den fördjupade översiktsplanen ska ligga till grund för fortsatt utveckling och planläggning av orten.
- Fortsatt utbyggnad av Sjösa bör ske genom förtätning i form av flerbostadshus. Behov finns även av mark för små lägenheter och enbostadshus.
- Vid planläggning av sydöstra delen av Sjösa ska eventuella strategiska markområden för VA säkerställas i syfte att möjliggöra framtida anslutning till gemensamt verksamhetsområde för VA.
- Mark- och vattenområde för kommunal anslutning av VA, via ny avloppsledning, ska säkerställas genom servitut.

Markanvändning

- Bostäder
- Industri / Verksamhet
- Järnväg
- Offentlig verksamhet
- Skolskog
- Närströvsområde

Planlagd mark

- Planlagd mark för bostäder
- Planlagd mark för industri / verksamhet

Strategisk markanvändning

- Gång och cykel
- VA Vattenledning
- Spillvattenledning
- VA-teknik

Strategisk mark för kommunikation

- Strategisk mark för jvg-station, väg/järnväg
- Strategisk mark för Järnväg

Runtuna - Aspa

Befolkningsprognosen för Runtuna är svagt ökande fram till 2030 förutsatt att fortsatt tillväxt sker i takt med de senaste årens utveckling. En befolkningsutveckling som följer de senaste tjugo årens statistik medför en viss befolkningsminskning.

För landsbygden och dess utveckling är Runtuna och Aspa viktiga orter avseende möjlighet till kommunal service och viss handel.

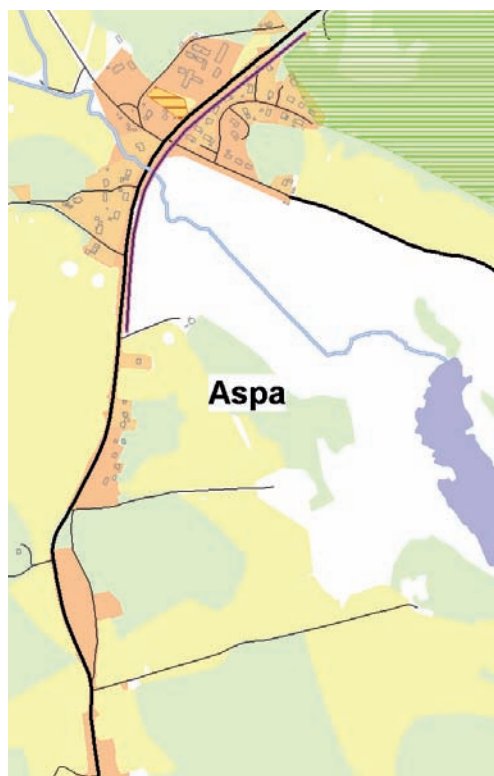
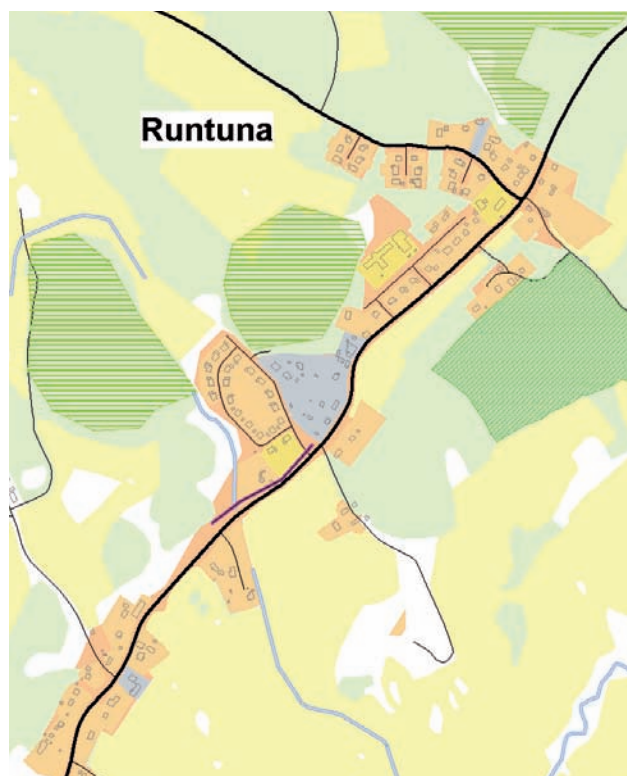
Teknik

Runtuna och Aspa har kommunalt vatten och avlopp och bedöms ha en god beredskap för att möta den förväntade befolkningsutvecklingen fram till 2030. Vid en eventuellt större utbyggnad måste vatten och avlopp ses över för att säkerställa försörjningen.

Vissa fastigheter i Aspa har enskilt VA och bör på sikt kunna erbjudas kommunal anslutning.

Inriktning för fortsatt planläggning

- Runtuna - Aspa berörs av landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Se strandskyddsavsnitt.
- Vid större utbyggnad krävs att framtida vattenförsörjning för samhället säkerställs av exploatör.
- Markområde som anges som strategiskt viktig för framtida utbyggnad av GC-nät ska säkerställas för ändamålet vid planläggning.
- Mark- och vattenområden av strategisk vikt för framtida teknisk försörjning ska säkerställas genom planläggning.
- Framtida markanvändningsbehov och efterfrågan som bör tillgodoses är främst mark för små lägenheter samt till viss del mark för enbostadshus.

Markanvändning

 Bostäder	 Offentlig verksamhet
 Industri / Verksamhet	 Skolskog
 Jämväg	 Närströvsområde

Planlagd mark

 Planlagd mark för bostäder
 Planlagd mark för industri / verksamhet

Strategisk markanvändning

 Gång och cykel
--

Stavsjö

Befolkningsprognosen för Stavsjö till 2030 är oförändrad.

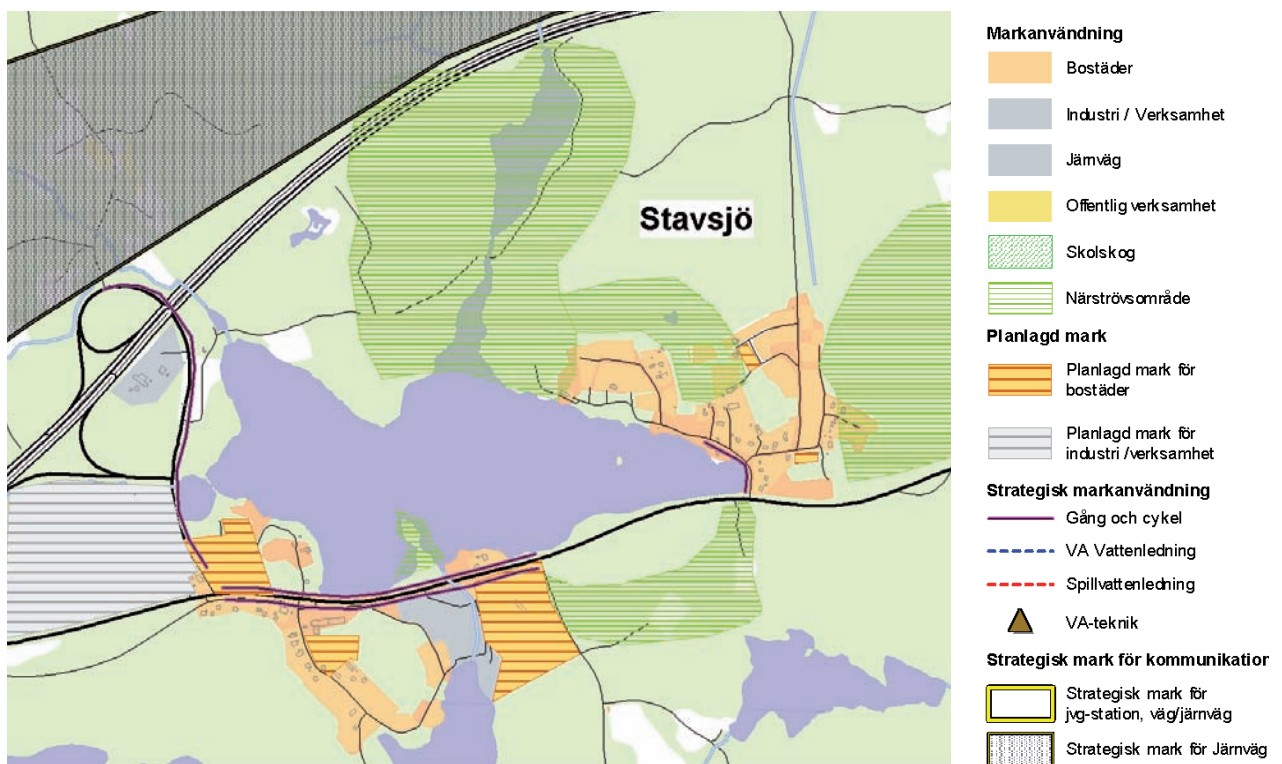
Stavsjö har en utmärkt tillgänglighet till E4 och ligger endast 2 mil från Norrköping. Vägnetet i övrigt knyter samman samhällena Krokek – Strömsfors i Norrköpings kommun med Tuna – Jönåker – Enstaberga-Svalsta – Bergshammar.

VA

Stavsjö har kommunalt vatten och avlopp och bedöms ha en god beredskap för att möta eventuell befolkningsökning. Vid en eventuellt större utbyggnad måste vatten och avlopp ses över för att säkerställa försörjningen.

Inriktning för fortsatt planinriktning

- Stavsjö berörs av landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Se strandskyddsavsnitt.
- Ytterligare utbyggnad av samhället ska föregås av planläggning.
- Mark- och vattenområden av strategisk vikt för framtida teknisk försörjning ska säkerställas genom planläggning och skydd.
- Framtida markanvändningsbehov och efterfrågan som bör tillgodoses är mark för små lägenheter.

Ålberga

Befolkningsprognosen fram till 2030 är negativ.

Teknik

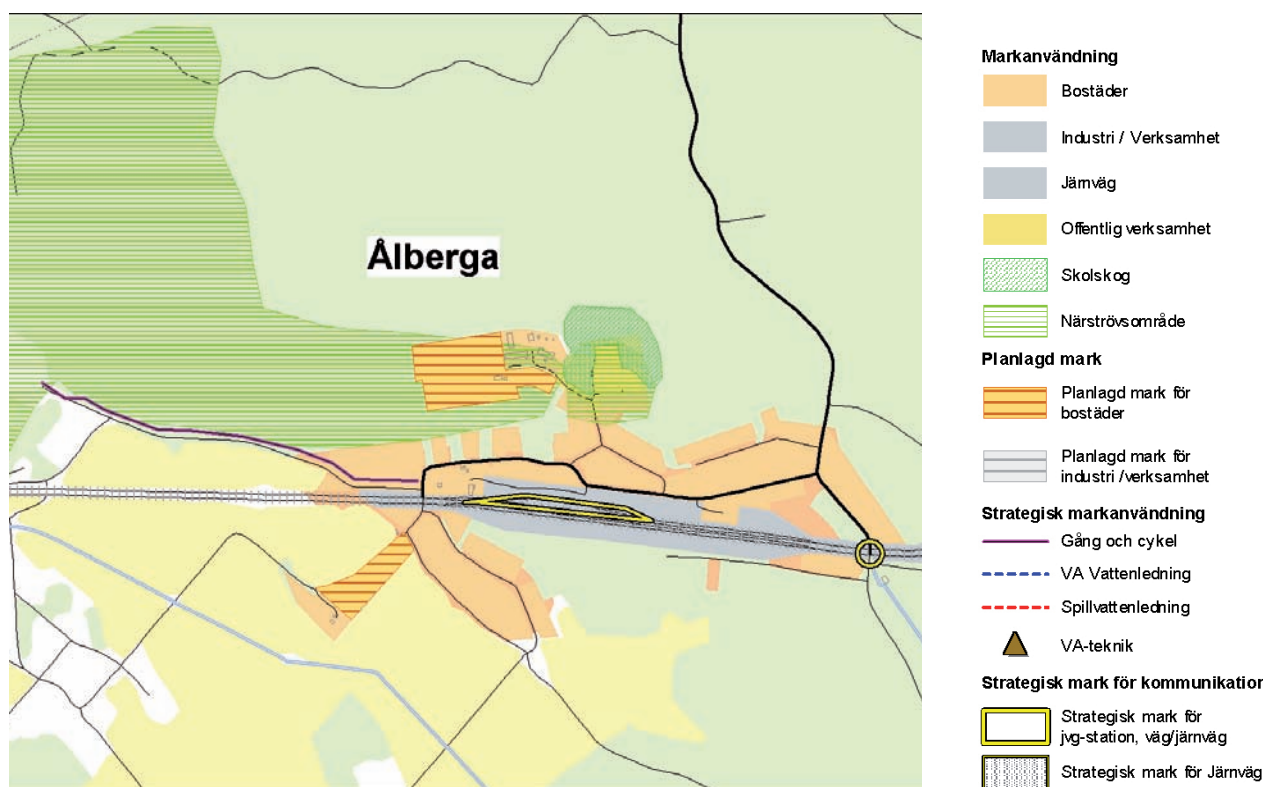
Ålberga har kommunalt vatten och avlopp och bedöms ha en god beredskap för att möta befolkningsprognos för 2030. Vid en eventuellt större utbyggnad måste vatten och avlopp ses över för att säkerställa försörjningen. Dagvattenhanteringen för området är viktig för att minimera översvämningsrisker.

Kila samhälle har kritiska begränsningar i nuvarande VA-nät och bör inte belastas med ytterligare utbyggnad

Inriktning för fortsatt planinriktning

- Framtida markanvändningsbehov och efterfrågan som på sikt bör tillgodoses är mark för små lägenheter samt verksamheter.
- Ålberga berörs av landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Se kapitlet om strandskydd.

- Fortsatt inriktning för planläggning och användning av mark- och vattenområden ska vara till gagn för kollektivtrafik- och serviceunderlag i Ålberga.
- Ytterligare utbyggnad av Kila samhälle ska föregås av detaljplanläggning.
- Mark- och vattenområden av strategisk vikt för framtida teknisk försörjning av Kila ska säkerställas genom planläggning.
- Strategiska markområden av betydelse för framtida persontrafik utmed Södra stambanan i form av pendlarparkering, perrong etc. ska beaktas vid planläggning.
- Vid utformning av stationsområdena bör hänsyn tas till extra långa godståg.
- Vid ombyggnad eller underhåll av bro för järnväg över länsväg 501 ska en fri höjd om 4,5 meter erhållas.

Buskhyttan

Befolkningsprognosen fram till 2030 är mycket positiv.

Befolkningsutvecklingen har varit god i Buskhyttan och orten har mycket stor potential att kunna växa ytterligare med sitt strategiska läge invid havet och närhet till Nyköping.

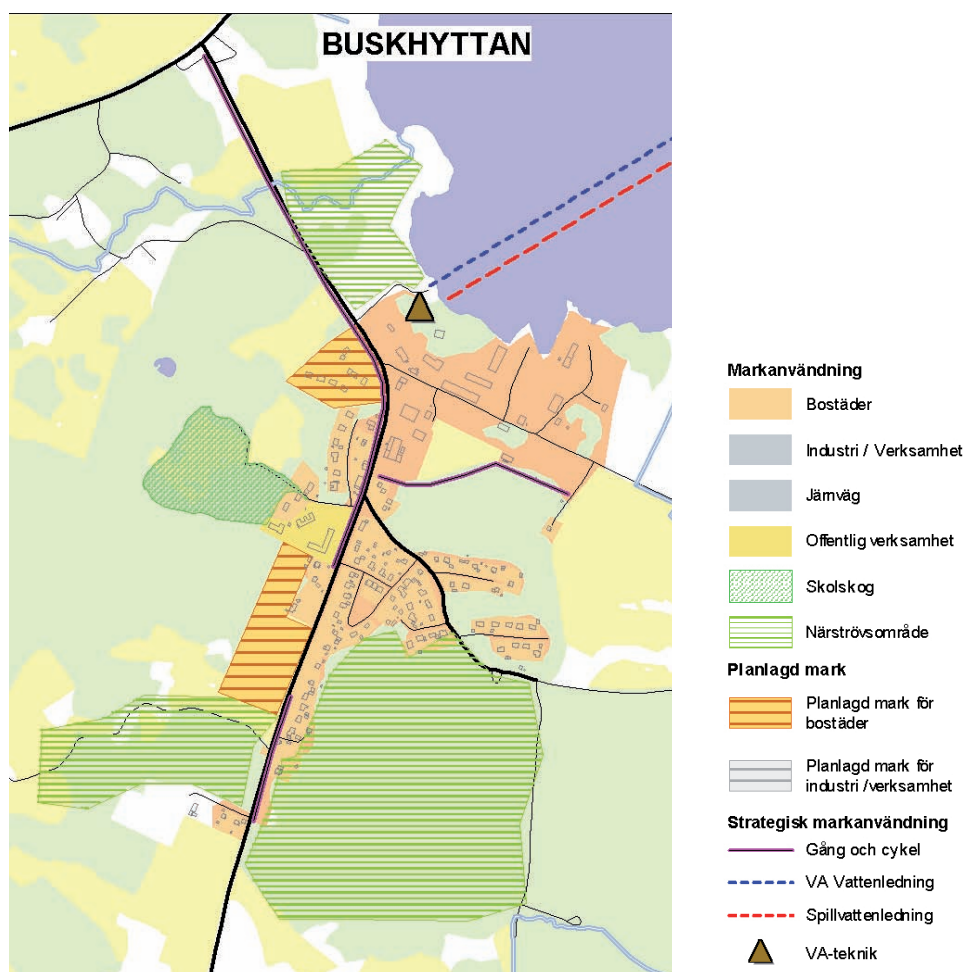
Ett stort strandnära markområde som tidigare använts för sågverk är en resurs för orten och kan förhoppningsvis utvecklas för bostäder, service och arbetsplatser. Området är förorenat från tidigare verksamheter och miljöutredning pågår. Inom området ligger den befintliga reningsanläggningen för orten. Anläggningen kan, vid en anpassning av området för bostäder, utgöra en störningsrisk och bör omlokaliseras i samband med en exploatering av området.

Teknik

Förutsättningar finns att klara vatten försörjningen. För att säkerställa omhändertagandet av avloppsvattnet bör avloppsreningsverket ses över.

Inriktning för fortsatt planläggning

- Fortsatt utbyggnad av Buskhyttan ska företrädesvis ske dels genom förtätning i form av fler bostadshus och dels i form av enbostadshus.
- Mark- och vattenområden av strategisk vikt för framtida teknisk försörjning ska säkerställas genom planläggning.
- Framtida markanvändningsbehov och efterfrågan som bör tillgodoses är mark för små lägenheter.

Lästringe

Befolkningsprognos fram till 2030 är oförändrad eller något positiv.

Teknik

Lästringe har kommunalt vatten och avlopp och bedöms ha god beredskap för befolkningsprognos till 2030. Vattenförsörjningen ses över för att inom

planperioden förse Lästringe med vatten från Högåsens vattenverk.

Ledningsnätet behöver förstärkas i den östra delen.

Vid utformning av stationsområdena bör hänsyn tas till extra långa godståg.

Sillekrog (Granlund – Kvegerö)

Befolkningsprognosen fram till 2030 är mycket positiv.

En fortsatt stark utveckling av permanentboende i området är att förvänta och det på bedömningen av att området har ett mycket strategiskt läge till E4 och dess närhet till Stockholm (60km).

Vid en realisering av en ny snabbjärnväg samt tillkomsten av en ny järnvägstation vid Vagnhärad så bedöms attraktionskraften till Sillekrog öka ytterligare.

Sillekrog rastplats är idag en knutpunkt för många av de boende i orten och en bedömning är att Sillekrog också har en potential att kunna försörja fler

invånare med tjänster och utbud som kan komma att efterfrågas vid en fortsatt befolkningstillväxt varvid markanvändningen på sikt måste ses över som medger möjlighet till fortsatt utveckling.

För kollektivtrafikens vidkommande liksom för tillgängligheten i allmänhet så finns begränsningar hur man kan ta sig under E4. Idag så begränsas framkomligheten genom den underfart som finns och som förbinder rastplatsens ömse sidor.

vilken på sikt bör ses över om framtida behov av kommunikation ska kunna ske på ett tillfredställande sätt.

Teknik

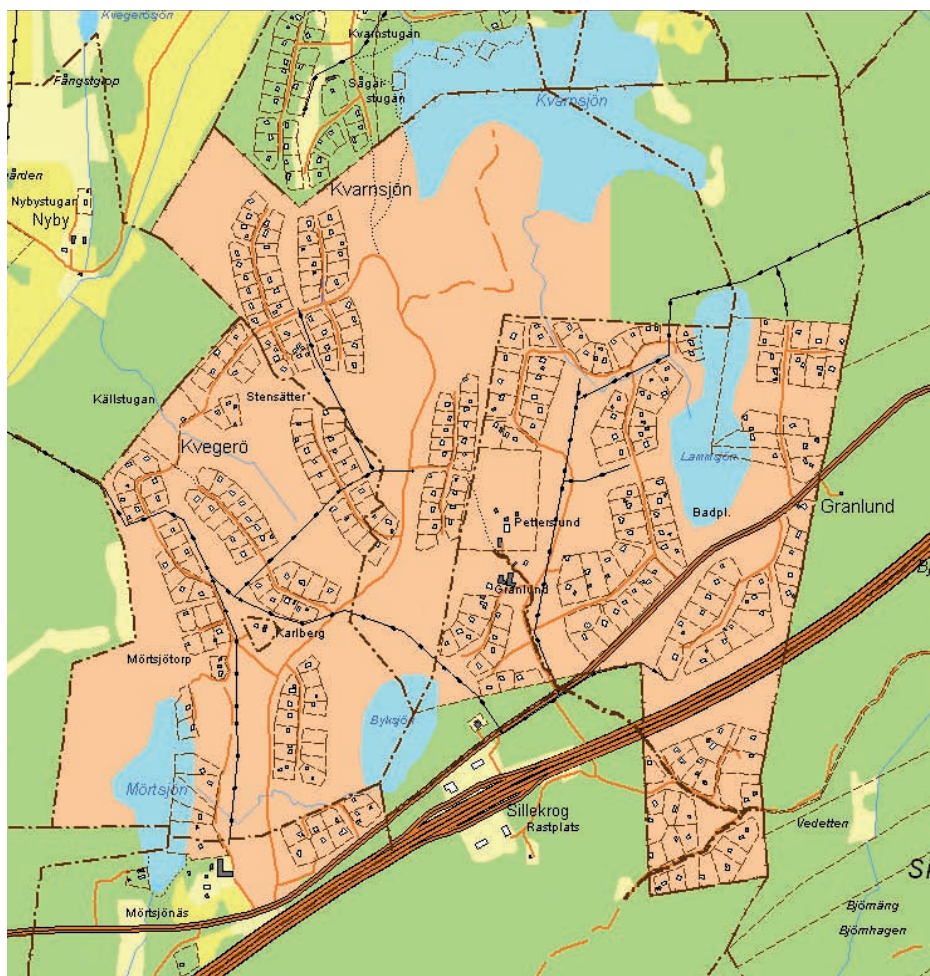
Sillekrog har enskilt VA, Området bedöms ha låg beredskap för att möta befolkningsprognos för 2030.

Övriga förutsättningar och behov

Utifrån en längre perspektiv 2020-2030 samt vid en fortsatt bostadspermanentning kommer på sikt medföra önskemål om en bättre anslutning till E4. En ny trafikplats i anslutning till Sillekrog rastplats skulle stärka utvecklingsmöjligheterna för hela området på ömse sidor om E4 samt bidra till att underlätta tillgängligheten med buss. Området berörs i södra delen av Ostlänkenkorridoren.

Inriktning för fortsatt planläggning

- För att tillmötesgå en fortsatt permanentning av Sillekrog bör planändring ske som beaktar möjligheter för gemensam försörjning av vatten och omhändertagande av avlopp.
- Mark- och vattenområden av strategisk vikt för framtida teknisk försörjning ska säkerställas genom planläggning.
- Ett planprogram bör upprättas för Sillekrog där möjligheterna för en större utbyggnad studeras. Förutsättningarna för en ombyggnad av underfart samt angoringsvägar till E4, utvidgning av Sillekrog handelsområde (rastplats) om ömse sidor av E4, samt mark för bostadsmark bör ingå i programmet

Sillekrog (Granlund – Kvegerö)

Råby

Befolkningsprognosen fram till 2030 är neutral till något positiv. Råby har relativt gott om planlagd mark för bostäder och bedöms ha tillräckliga planförutsättningar för att möta en möjlig befolkningsökning under planperioden.

Förutsättningar för olika former av generationsboende är goda och en efterfrågan av sådant boende bedöms öka.

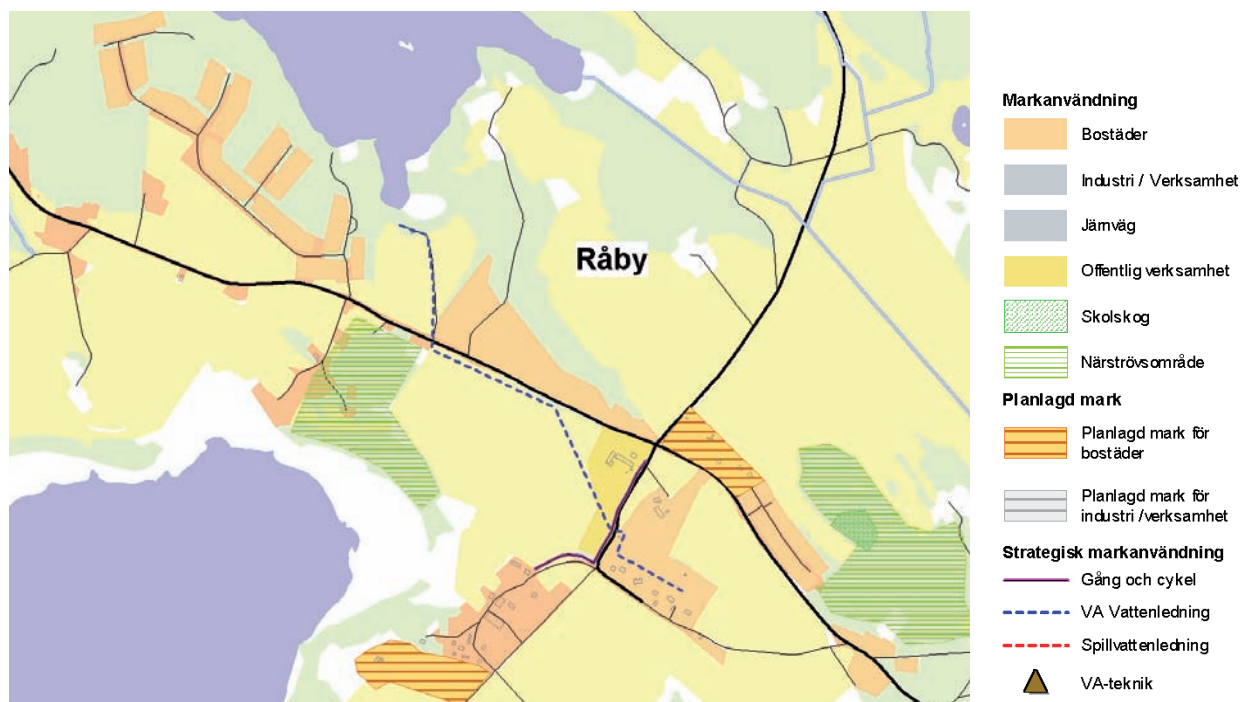
Teknik

Vattenförsörjningen ses över inom planperioden för att effektivisera och säkerställa leverans. Bered-

skapen för kommande VA-försörjning bedöms som god och bör tillgodose den förväntade befolkningsprognosen till 2030.

Inriktning för fortsatt planinriktning

- Vissa delar av Råby berörs av landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Se strandskyddsavsnitt.
- Området ska detaljplanläggas innan fortsatt utbyggnad.

18. Länsstyrelsens granskningsyttranden.

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Torbjörg Sekse
0155-26 41 96

GRANSKNINGSSYTTRANDE 1(3)

Datum 2012-04-04
Dnr 401-629-2012
Dossnr 80-1-001

Nyköpings kommun
Samhällsbyggnad
611 83 Nyköping

NYKÖPINGS KOMMUN
Samhällsbyggnad

2012 -04- 10

Dnr.....

Granskningsyttrande över översiktsplan för Nyköpings kommun

Förslag till ny översiktsplan för Nyköpings kommun är utställt och har inkommit till Länsstyrelsen för granskningsyttrande enligt 4 kap. 9 § plan- och bygglagen (ÅPBL). Länsstyrelsen har lämnat samrådsyttrande den 8 oktober 2010.

Av länsstyrelsens granskningsyttrande ska framgå om

1. förslaget inte tillgodoser riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisning av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenliga med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på lämpligt sätt, och
5. bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Kommunen har remitterat planförslaget till de statliga verk som berörs. Försvaret och Trafikverket har lämnat yttranden som kommenteras nedan.

Kommunikationer

Trafikverket har lämnat yttrande den 29 mars 2012. Trafikverket ifrågasätter kommunens förslag om en nylokalisering av E4 under rubriken Framtidens utmaningar – en utblick mot 2050. Översiktsplanen planperiod sträcker sig fram till 2030. Enligt Länsstyrelsens bedömning får frågan om eventuellt markreservat för en nylokalisering av E4 hanteras när Ostlänkens sträckning är slutligt avgjord. I övrigt ställer Länsstyrelsen sig bakom Trafikverkets yttrande.

Strandskydd

Länsstyrelsen kan inte ställa sig bakom de utpekade LIS-områdena i det utställda planförslaget.

Lagstiftaren har i förarbetena betonat att LIS-områdena bara kan utgöra en begränsad del av kommunen, (prop. 2008/09:119):

"Avsikten får inte vara att allmänt försvaga strandskyddet genom att redovisa en stor del av kommunen som ett sådant område. Det gäller även i en kommun som har mycket god tillgång till oexploaterade strandområden, eftersom det finns ett betydande värde i att bevara stora orörda områden. Avsikten är att kommunen på ett väl avvägt sätt ska redovisa sådana begränsade

Postadress 611 86 NYKÖPING	Besöksadress Stora torget 13	Telefon 0155-26 40 00 växel	Telefax 0155-0155-287721	E-post sodermanland@lansstyrelsen.se
Organisationsnr 202100-2262	PlusGiro 35174-2 www.lansstyrelsen.se/sodermanland	Bankgiro 5051-8653	Faktureringsadress FE 98 833 83 STRÖMSUND	internet

GRANSKNINGSYTTRANDE

Datum	Dnr	2(3)
2012-04-04	401-629-2012	
	Dossnr 80-1-001	

områden där lättnader i strandskyddet kan godtas i syfte att bidra till en utveckling av landsbygden."

Områdena som utpekats som LIS-områden omfattar uppskattningsvis mer än en tredjedel av kommunens yta. LIS-områden bör sammantaget inte omfatta mer än en begränsad del av de strandområden som finns inom en kommun. Ett LIS-område ska åskådliggöras geografiskt vilket inte innebär att man kan ange ett helt landskapsparti i den skala och utan preciseringar såsom det är redovisat i utställningshandlingarna. Det måste ske ett aktivt utpekande av lämpliga områden.

Redovisningen i översiktsplanen ska ge vägledning vid bedömning av om ett sådant område som avses i MB 7:18 e § är lämpligt för utveckling av landsbygden. Föreslagna LIS-områden överensstämmer inte med de kriterier på en redovisning som ska framgå i en översiktsplan. Det är svårt att tyda hur tanken är att LIS ska få tillämpas för olika delområden, även för Vrena som delområde. De åtgärder som kan komma ifråga för upphävande av eller dispens från strandskyddet ska långsiktigt ge positiva sysselsättningseffekter eller bidra till att upprätthålla serviceunderlaget i landsbygdsområdena. Kommunen har mycket generellt angivit vilka åtgärder som kan vara aktuella för att stimulera landsbygdens utveckling inom områdena. Det har inte visats på vilket sätt ett ianspråktagande av de utpekade områdena långsiktigt kan bidra till positiva sysselsättningseffekter och/eller ökat serviceunderlag på landsbygden.

Det ska också framhållas att vid framtida prövningar av strandskyddsdispenser och detaljplaner kan framkomma omständigheter som tydligt talar för att kommunens redovisning av områden bör ifrågasättas. Kompletterande underlag för bedömningen för tillåtligheten kommer då att krävas som till exempel handla om naturvärdesinventering eller miljökonsekvensbeskrivning. Den slutliga prövningen ska kunna visas att strandskyddets syften tillgodoses långsiktigt och att det sökta området är lämpligt.

Riksintressen

Riksintressen för försvaret och för vindbruk

Försvaret framför i sitt yttrande den 24 januari 2012 att det föreslagna området för havsbaserad vindkraft står i konflikt med riksintresset för totalförsvarets militära del och Försvaret förordar att detta område stryks ur planen då det riskerar att påtagligt skada riksintresset. Det resterande område som har pekats ut av Energimyndigheten som riksintresse för vindbruk har också analyserats och visar sig stå i konflikt med riksintresset för försvaret. Länsstyrelsen ställer sig bakom Försvarets yttrande.

Riksintressen kulturminnesvården

Inför kommunens planerade fördjupning av översiktsplanen för Nyköping kommer orterna Bergshammar och Svalsta att omfattas som möjliga tillväxtområden. Dessa orter ligger inom riksintresset Kilaåns dalgång, ett område som länsstyrelsen bedömer är känsligt för ny bebyggelse. Därför behöver stor omsorg läggas på planering, placering och gestaltning. Sannolikt behöver MKB upprättas inför detaljplan. Detsamma gäller nyetablering inom riksintresset Gamla vägen Stavsjö – Krokek. För Halla-Stigtomta bör befintlig värdefull bebyggelse preciseras samt hur ny bebyggelse ska underordna sig denna. Kommunens rekommendationer för markanvändning är bra och bör tilläggas för de områden som saknar detta.

GRANSKNINGSYTTRANDE

Datum 2012-04-04
Dnr 401-629-2012
Dossnr 80-1-001

3(3)

Natura 2000

Översiktsplanen redovisar inte hur kommunen avser att tillgodose Natura 2000-områdena. Vid ansökan om tillståndspliktig verksamhet inom eller i närheten av Natura 2000-område skall det prövas om åtgärden kan medföra betydande miljöpåverkan på de utpekade värdena.

Vindkraft

Text under rubriken Energi och naturresurser, vindkraft, behöver revideras med avseende på gränser för tillståndspliktiga verk.

Miljö- och riskfaktorer

Under rubriken "Övriga underlag som bör vara vägledande för beslut" bör ingå Riskpolicy för markanvändning intill transportleder för farligt gods, *Länsstyrelserna 2006*.

Beslut i detta ärende har fattats av länsrådet. I ärendet har vidare deltagit företrädare för berörda enheter samt länsarkitekt Torbjörg Sekse, föredragande.

Kurt Ekelund

Torbjörg Sekse

LÄNSSTYRELSEN Södermanlands län

Torbjörg Sekse
0155-264196

Granskningsyttrande

2012-09-17

401-4251-2012
80-1-001

Nyköpings kommun
Samhällsbyggnad
611 83 Nyköping

Yttrande angående ny utställning av strandskyddskapitlet i översiktsplanen

Förslag till nytt kap 13 Strandskydd i översiktsplanen för Nyköpings kommun är utställt och har inkommit till Länsstyrelsen för granskning enligt 4 kap 9 § plan- och bygglagen (ÅPBL). Länsstyrelsen har tidigare lämnat granskningsyttrande den 4 april 2012.

Avsnittet Dispens och upphävande

Dispens från förbuden i ett strandskyddsområde får ges bara om det är förenligt med strandskyddets båda syften (7 kap. 26 § miljöbalken). Ordet ”eller” på den tredje raden ska alltså ersättas med ”och”.

Avsnittet Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Ur Länsstyrelsens samrådsyttrande den 8 oktober 2010: ”Kommunen behöver utveckla motiven i de fall förslagen förs vidare. Länsstyrelsen är beredd att delta vid ytterligare samråd kring denna fråga.”

Ur Länsstyrelsens första granskningsyttrande den 4 april 2012: ”Det har inte visats på vilket sätt ett ianspråktagande av de utpekade områdena långsiktigt kan bidra till positiva sysselsättningseffekter och/eller ökat serviceunderlag på landsbygden.”

Enligt prop. 2008/09:119 är åtgärder som främjar landsbygdsutveckling sådana som långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättningseffekter och som kan bidra till att upprätthålla ett ekonomiskt och personellt underlag för olika former av kommersiell och offentlig service.

Det är inte sannolikt att tillkomsten av nya helårsbostäder i Vrena, Ålberga och Stavsjö skulle ge några bestående sysselsättningseffekter där. Vidare får det anses tveksamt om ett antal nya hushåll på något betydande sätt skulle bidra till att upprätthålla tillräckliga underlag för service. Det gäller särskilt förslaget att tillämpa LIS-reglerna i de utpekade strandområdena på litet större avstånd från Vrena (vid nordvästra Farnebyfjärden, Lillsjön och västra Kalvöfjärden), Ålberga (vid Bålsjön) och Stavsjö (vid Dammkärrets östra strand). Inget av det som redovisas i de utställda handlingarna talar för en annan bedömning. Länsstyrelsens ställningstaganden beträffande Vrena, Ålberga och Stavsjö måste därför anstå till granskningen av kommunens olika beslut om dispenser och detaljplaner med tillämpning av LIS-reglerna. Om det i ett sådant ärende inte finns underlag som visar att åtgärden långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättningseffekter eller bidra till att upprätthålla underlag för service, måste beslutet upphävas. Texten i avsnittet bör

Postadress 611 86 NYKÖPING	Besöksadress Stora torget 13	Telefon 0155-26 40 00 växel	Telefax 0155-26 71 25	E-post sodermanland@lansstyrelsen.se
Organisationsnr 202100-2262	PlusGiro 35174-2	Bankgiro 5051-8653	Faktureringsadress FE 98 833 83 STRÖMSUND	Internet www.lansstyrelsen.se/sodermanland

2012-09-17

401-4251-2012

kompletteras med en upplysning om behovet av underlag för kommunens beslut om dispenser och detaljplaner.

En bra upplysning finns i texten när det gäller förslaget att tillämpa LIS-reglerna i landsbygdsområdena kring Vrena, Ålberga, Stavsjö, Runtuna och Råby. En detaljplan enligt LIS-reglerna i dessa områden förutsätter underlag som visar om det aktuella området är lämpligt för åtgärder som främjar landsbygdsutveckling, vilken inverkan åtgärderna skulle få på strandskyddets syften m.m. Redan nu finns det anledning att påpeka att i underlaget bör hänsyn tas till förutsättningarna när det gäller strandskyddet för hela den berörda sjön. Länsstyrelsens ställningstaganden måste därför anstå till granskningen av kommunens beslut om detaljplaner.

Övrigt

Beslut i detta ärende har fattats av länsrådet. I ärendet har vidare deltagit företrädare för berörda enheter samt länsarkitekt Torbjörg Sekse, föredragande.

Kurt Ekelund

Torbjörg Sekse